

Brześć Kujawski, 30 kwietnia 2025 r.

SO.0121.4.2025

Rada Miejska
w Brześciu Kujawskim
w/m

Przekazuję Sprawozdanie z działalności Brzeskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim za rok 2024 wraz z przedstawieniem potrzeb w zakresie pomocy społecznej. Dokument został przygotowany przez Brzeski Ośrodek Pomocy Społecznej i przekazany do tutejszego Urzędu w dniu 29 kwietnia 2025 r.

**Z up. BURMISTRZA
BRZEŚCIA KUJAWSKIEGO**
mgr Damian Chęćmiński
ZASTĘPCA BURMISTRZA

Załączniki:

1. Sprawozdanie z działalności Brzeskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim za rok 2024 wraz z przedstawieniem potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

Otrzymują:

1. Adresat,
2. A/a.

Urząd Miejski w Brześciu Kujawskim

pl. Władysława Łokietka 1, 87-880 Brześć Kujawski
Tel. 54/231-63-10, fax 231-63-24
Email: urząd@brzesckujawski.pl
www.brzesckujawski.pl

**Sprawozdanie z działalności Brzeskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim za rok 2024
wraz z przedstawieniem potrzeb
w zakresie pomocy społecznej**

BRZESKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W BRZEŚCIU KUJAWSKIM

ul. Królewska 5, 87-880 Brześć Kujawski

Brześć Kujawski 2025

Spis treści

Spis treści	2
1. Zakres działania Brzeskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim	4
2. Struktura organizacyjna Ośrodka Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim	7
3. Realizacja budżetu za rok 2024	8
4. Działalność Ośrodka w zakresie realizacji zadań oraz struktura świadczeniobiorców	13
4.1 Zasiłki i pomoc w formie niepieniężnej	20
4.2 Program „Posiłek w domu i w szkole”	24
4.3 Usługi opiekuńcze	27
4.4 Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	27
4.5 Domy Pomocy Społecznej	28
4.6 Praca socjalna	29
4.7 Świadczenia zdrowotne finansowane ze środków publicznych	31
4.8 Karta Dużej Rodziny	31
4.9 Pomoc żywnościowa	32
5. Stypendia i zasiłki szkolne	35
6. Realizacja zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej	37
7. Inne rodzaje świadczonej pomocy na rzecz rodziny	40
7.1 Świadczenie wychowawcze	40
7.2 Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	41
7.3 Świadczenia rodzinne i dodatki	44
7.4 Świadczenia opiekuńcze i zasiłki dla opiekuna	47
7.5 Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	50
7.6 Świadczenie rodzicielskie	51
7.7 Świadczenie „Za Życiem”	51
8. Projekty i programy realizowane przez Ośrodek	53
8.1 Realizacja programu „Czyste powietrze”	53
8.2 Realizacja programu wieloletniego SENIOR+ (moduł II) – zapewnienie funkcjonowania Klubu Senior+ „Seniorita”	53
8.3 Realizacja programu wieloletniego SENIOR+ (moduł II) – zapewnienie funkcjonowania Klubu Senior+ „Pałacowe zacisze”	54
8.4 Realizacja programu wieloletniego SENIOR+ (moduł II) – zapewnienie funkcjonowania Klubu Senior+ „Stacja Brzezie”	55
8.5 Realizacja programu „Opieka wytchnieniowa”	57
8.6 Realizacja programu „Gmina przyjazna Seniorom”	57
8.7 Realizacja programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”	58

8.8 Realizacja projektu „Rozwój usług społecznych”	59
9. Pozostała działalność	62
9.1 Pomoc dla obywateli Ukrainy	62
9.2 Wynagrodzenie za sprawowanie opieki	63
9.3 Dodatki dla rodzin	63
10. Podsumowanie – potrzeby w zakresie pomocy społecznej	66
11. Spis tabel i wykresów	69

1. Zakres działania Brzeskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim

Brzeski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim jest samodzielną jednostką organizacyjną gminy Brześć Kujawski nie posiadającą osobowości prawnej, działającą w formie jednostki budżetowej. Podstawowym aktem prawnym określającym zasady funkcjonowania Ośrodka jest jego Statut przyjęty przez Radę Miejską w Brześciu Kujawskim w drodze uchwały nr XXXV/294/2021 Rady Miejskiej w Brześciu Kujawskim z dnia 18 listopada 2021 roku w sprawie zmiany Uchwały nr III/20/02 Rady Miejskiej w Brześciu Kujawskim z dnia 30 grudnia 2002 roku w sprawie utworzenia Brzeskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim wykonuje zadania przewidziane w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1283, 1572). Ponadto Ośrodek realizuje zadania wynikające z innych aktów powszechnie obowiązującego prawa, w szczególności wynikające z:

- 1) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 146, 858, 1222, 1593, 1615, 1915, z 2025 r., poz. 129, 304),
- 2) ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024 r., poz. 323, 858, 1615, 1871),
- 3) ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r., poz. 1993, z 2024 r., poz. 1615, 1827),
- 4) ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2024 r., poz. 1829),
- 5) ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna (Dz. U. z 2024 r., poz. 246),
- 6) ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2024 r., poz. 1576),
- 7) ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 497, 863, 1243, 1615),
- 8) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49),
- 9) ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151),

- 10) ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1673),
- 11) ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r., poz. 1939),
- 12) ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2024 r., poz. 917),
- 13) ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2025 r., poz. 83),
- 14) ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2025 r., poz. 215),
- 15) ustawy z dnia 5 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2024 r., poz. 1512),
- 16) ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 roku o dodatku węglowym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1207),
- 17) ustawy z dnia 15 września 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz. U. z 2024 r., poz. 1509, z 2025 r., poz. 290),
- 18) ustawy z dnia 17 grudnia 2021 roku o dodatku osłonowym (Dz. U. z 2024 r., poz. 953),
- 19) ustawy z dnia 7 października 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1288, 1831),
- 20) uchwały nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 (M.P. z 2023 r., poz. 881),
- 21) rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 2 października 2020 roku w sprawie określenia wzoru żądania wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1713),
- 22) ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r., poz. 167, 232, 834, 854, 858, 1089, 1222, 1572),
- 23) ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (w zakresie przyznawania stypendiów i zasiłków szkolnych) (Dz. U. z 2024 r., poz. 750, 854, 1473, 1933),
- 24) ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska (realizacja programu „Czyste powietrze” w zakresie wydawania zaświadczeń o dochodzie) (Dz. U. z 2024 r., poz. 54, 834, 1089, 1222, 1847, 1853, 1881, 1914, 1940, 1946).

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Gmina zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej nie może odmówić pomocy osobom tego potrzebującym, jednakże rodzaj, forma, jak i rozmiar świadczenia powinny być dobrane odpowiednio do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy; uwzględnione powinny zostać również potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

Przygotowanie niniejszego sprawozdania rocznego z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim jest niezbędne ze względu na przepis art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej, w którym nałożono obowiązek złożenia takiego dokumentu radzie gminy przez kierownika ośrodka pomocy społecznej (Dyrektora Brzeskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim).

2. Struktura organizacyjna Ośrodka Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim

Zgodnie z §6 ust. 1 Statutu Brzeskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim, Ośrodkiem kieruje Dyrektor, który odpowiada za całokształt działalności jednostki i działa na podstawie upoważnienia udzielonego mu przez Burmistrza Brześcia Kujawskiego oraz reprezentuje Ośrodek na zewnątrz.

Strukturę organizacji wewnętrznej Ośrodka reguluje natomiast regulamin organizacyjny, który został wprowadzony zarządzeniem nr 15/2024 Dyrektora Brzeskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 17 grudnia 2024 roku.

Zgodnie z §19 Regulaminu organizacyjnego strukturę organizacyjną Ośrodka tworzą:

1. Dyrektor,
2. Zastępca Dyrektora,
3. Główny Księgowy,
4. Stanowisko ds. kadr i płac,
5. Inspektor ochrony danych osobowych,
6. Informatyk,
7. Wydział pomocy środowiskowej, w skład którego wchodzi:
 - a) referat pracy socjalnej,
 - b) referat wspierania rodziny i pieczy zastępczej,
 - c) referat usług opiekuńczych,
8. Wydział świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, w skład którego wchodzi:
 - a) referat świadczeń rodzinnych,
 - b) referat funduszu alimentacyjnego,
9. Wydział administracyjno-prawny,
10. Wydział zamówień publicznych i projektów,
11. Wydział aktywizacji i integracji, w skład którego wchodzi:
 - a) ośrodki wsparcia (Kluby Senior+, Klub Samopomocy dla Osób Starszych),
 - b) placówki wsparcia dziennego (Świetlica Integracyjno-Terapeutyczna dla Dzieci i Młodzieży).

3. Realizacja budżetu za rok 2024

Brzeski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim w roku budżetowym 2024 wydatkował łączną kwotę na realizację zadań zleconych i własnych w wysokości 16 055 822,87 zł. Ponadto kwoty wydatkowane przez BOPS w ramach przyznanych dotacji celowych na zadania zlecone i własne wyniosły 10 285 879,48 zł.

Szczegółowe kwoty wydatków przedstawione zostały w poniższych tabelach.

Tabela 1: Struktura zrealizowanych wydatków w podziale szczegółowej klasyfikacji budżetowej

Podział zgodnie z klasyfikacją budżetową	Kwoty wydatków na poszczególne zadania w ramach klasyfikacji budżetowych (na podstawie sprawozdania z wykonania budżetu BOPS za okres od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r.)
Rozdział 85205 – zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	6 000,00 zł – na wynagrodzenie przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, materiały biurowe, artykuły spożywcze
Rozdział 85213 – składki na ubezpieczenie zdrowotne	46 687,15 zł
Rozdział 85214 – zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	870 802,51 zł , w tym: - z powodu bezrobocia: 809 119,91 zł, - z tytułu długotrwałej choroby: 19 145,00 zł, - z tytułu niepełnosprawności: 7 085,00 zł, - z innych tytułów: 27 203,00 zł, - świadczenia dla obywateli Ukrainy: 8 249,60 zł.
Rozdział 85215 – dodatki mieszkaniowe „Bon energetyczny”	325 513,60 zł , w tym: - na świadczenia: 316 050,36 zł, - na obsługę: 9 463,24 zł.
Rozdział 85216 – zasiłki stałe	572 453,72 zł
Rozdział 85219 – Ośrodki Pomocy Społecznej – na utrzymanie Brzeskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	2 521 619,06 zł – na utrzymanie Brzeskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, w tym: - na wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przez sąd: 25 849,03 zł, - na wynagrodzenie kuratora: 5 400,00 zł, - dodatek dla pracowników socjalnych: 9 600,00 zł, - na rządowy Program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej...”: 176 686,71 zł, - na utrzymanie Ośrodka: 193 905,00 zł, - pozostałe koszty dotyczyły utrzymania Ośrodka w zakresie: zakupu usług, energii, wynagrodzenia pracowników i należnych składek, podatku od nieruchomości, badań lekarskich, odpisów

	na ZFŚS, przyznanych ryczałtów.
Rozdział 85228 – usługi opiekuńcze i usługi specjalistyczne opiekuńcze	968 091,28 zł , w tym: - z dotacji na specjalistyczne usługi opiekuńcze: 420 822,50 zł, - na usługi opiekuńcze jako zadanie własne: 547 268,78 zł.
Rozdział 85230 – Pomoc w zakresie dożywiania	646 960,00 zł , w tym: - z dotacji: 503 800,00 zł, - ze środków własnych: 142 000,00 zł, - dożywianiem objęte było 1 dziecko szkolne obywateli Ukrainy: 1 160,00 zł.
Rozdział 85295 – pozostała działalność	3 010 047,12 zł , w tym: - za pobyt w domach pomocy społecznej: 1 110 952,64, - na zasiłki celowe: 188 324,43 zł, - na realizację programu „Dodatek osłonowy”: 319 047,32 zł, w tym na świadczenia: 312 791,49 zł, - składka za uczestnictwo w projekcie „Bank Żywności”: 9 000,00 zł + koszty transportu: 6 888,00 zł, - na realizację programu Senior+: 640 392,48 zł, w tym z dotacji: 157 920,00 zł, - na składkę za przynależność do programu „Karta Seniora”: 4 305,00 zł, - na utrzymanie Świetlicy Integracyjno-Terapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży: 576 524,16 zł, - na utrzymanie Klubu Samopomocy dla Osób Starszych: 129 491,90 zł.
Rozdział 85395 – pozostała działalność	15 837,25 zł , w tym: - na dodatek węglowy: 3 000,00 zł, - na dodatek gazowy: 12 226,72 zł, - na koszty obsługi: 304,53 zł, - na świadczenia jednorazowe 300+ dla obywateli Ukrainy: 300,00 zł + koszty obsługi: 6,00 zł.
Rozdział 85415 – pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	78 121,75 zł , w tym: - dla obywateli Ukrainy: 4 355,00 zł.
Rozdział 85502 – świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	6 006 132,68 zł , w tym: - na wypłatę świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego: 5 725 986,01 zł, - na utrzymanie stanowisk pracy dla pracowników zajmujących się świadczeniami rodzinnymi: 280 146,67 zł, w tym z dotacji: 158 640,00 zł oraz ze środków własnych: 121 506,67 zł.
Rozdział 85503 – Karta Dużej Rodziny	760,00 zł
Rozdział 85504 – Asystent rodziny	195 112,60 zł

Rozdział 85508 – Rodziny zastępcze	114 766,60 zł
Rozdział 85510 – Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	513 824,77 zł
Rozdział 85513 – składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 04 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	108 179,24 zł
Rozdział 85595 – pozostała działalność	54 913,54 zł na świadczenia dla obywateli Ukrainy, w tym: - na świadczenia rodzinne: 27 829,04 zł, - na świadczenie z tytułu urodzenia dziecka: 2 000,00 zł, - na świadczenia rodzicielskie: 24 161,50 zł, - na koszty obsługi zadania: 923,00 zł.

Tabela 2: Struktura wykorzystanych dotacji celowych na zadania zlecone i własne w podziale szczegółowej klasyfikacji budżetowej

Podział zgodnie z klasyfikacją budżetową	Kwoty dotacji na poszczególne zadania w ramach klasyfikacji budżetowej (na podstawie sprawozdania z wykorzystania dotacji celowej na zadania zlecone i własne za okres od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r.)
Rozdział 85205 – zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	6 000,00 zł
Rozdział 85213 – składki na ubezpieczenie zdrowotne	46 687,15 zł
Rozdział 85214 – zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne	862 552,91 zł , w tym: - z powodu bezrobocia: 809 119,91 zł, - z tytułu długotrwałej choroby:

i rentowe	19 145,00 zł, - z tytułu niepełnosprawności: 7 085,00 zł, - z innych tytułów: 27 203,00 zł.
Rozdział 85215 – dodatki mieszkaniowe „Bon energetyczny”	325 513,60 zł , w tym: - na świadczenia: 316 050,36 zł, - na obsługę: 9 463,24 zł
Rozdział 85216 – zasiłki stałe	572 453,72 zł
Rozdział 85219 – Ośrodki Pomocy Społecznej	2 521 619,06 zł , w tym z dotacji: - na wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przez sąd: 26 237,03 zł, - na rządowy Program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej...”: 176,686,71 zł, - na koszty utrzymania Ośrodka: 203 505,00 zł.
Rozdział 85228 – usługi opiekuńcze i usługi specjalistyczne opiekuńcze	968 091,28 zł , w tym: - na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania: 420 822,50 zł.
Rozdział 85230 – Pomoc w zakresie dożywiania	Z dotacji wydatkowano kwotę: 503 800,00 zł
Rozdział 85295 – pozostała działalność	Z dotacji wydatkowano: - na wypłatę świadczeń wraz z kosztami obsługi programu „Dodatek osłonowy”: 319 047,32 zł, - na koszty związane z prowadzeniem Klubów Seniora: 157 920,00 zł, - na zakup programu Empatia: 6 112,00 zł.
Rozdział 85415 – pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	Z dotacji wydatkowano kwotę: 55 916,07 zł
Rozdział 85502 – świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	5 725 986,01 zł na wypłatę świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, w tym: - na zasiłki rodzinne: 394 477,22 zł, - na dodatki do zasiłków rodzinnych: 231 349,77 zł, - na zasiłki pielęgnacyjne: 638 886,08 zł, - na świadczenie pielęgnacyjne: 2 802 600,34 zł, - na nowe świadczenie pielęgnacyjne: 403 284,00 zł, - na specjalny zasiłek opiekuńczy: 1 860,00 zł, - na jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka: 32 000,00 zł, - na składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe:

	529 134,00 zł, - na zasiłek dla opiekuna: 14 880,00 zł, - na świadczenie rodzicielskie: 198 101,00 zł, - na świadczenia z funduszu alimentacyjnego: 465 250,26 zł, - na świadczenie wychowawcze (decyzje Wojewody): 14 163,34 zł. 158 640,00 zł na utrzymanie stanowisk pracy dla pracowników zajmujących się świadczeniami rodzinnymi.
Rozdział 85503 – Karta Dużej Rodziny	760,00 zł
Rozdział 85504 – Wspieranie rodziny	Z dotacji wydatkowano: - na realizację programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027: 12 816,05 zł, - na finansowanie kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne (dotacja otrzymana jako środki Funduszu Pracy): 48 975,39 zł.
Rozdział 85513 – składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 04 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	108 179,24 zł

4. Działalność Ośrodka w zakresie realizacji zadań oraz struktura świadczeniobiorców

W 2024 roku Brzeski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim realizował zadania własne i zlecone z zakresu administracji rządowej oraz koordynował realizację zadań ujętych w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych i innych gminnych programach.

W szczególności pomoc społeczna polegała na:

- a) pracy socjalnej,
- b) analizie i ocenie zjawisk stwierdzających zapotrzebowanie na świadczenia z zakresu pomocy społecznej,
- c) przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń,
- d) realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- e) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- f) rozwijaniu różnych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Zadaniem pomocy społecznej jest bowiem zapobieganie powyższym sytuacjom, poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Chociaż ustawa o pomocy społecznej nie wyjaśnia sformułowania „trudne sytuacje życiowe”, to wymienione zostały w niej najczęstsze powody ich powstawania. Stanowi o tym art. 7 ustawy, według którego pomocy społecznej udziela się w szczególności z powodu:

- a) ubóstwa,
- b) sieroctwa,
- c) bezdomności,
- d) bezrobocia,
- e) niepełnosprawności,
- f) długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- g) przemocy domowej,

- h) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- i) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- j) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- k) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 roku o cudzoziemcach,
- l) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- m) alkoholizmu lub narkomanii,
- n) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- o) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Świadczenia pieniężne przyznawane są pod warunkiem spełnienia dwóch kryteriów: występowania jednej z okoliczności wskazanych powyżej wskazującej trudną sytuację życiową, tj. kryterium sytuacyjnego, oraz spełnienia kryterium dochodowego, które określa art. 8 ustawy o pomocy społecznej i które w 2024 roku wynosiło:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 776,00 zł,
- dla osoby w rodzinie – 600,00 zł.

Osoba/rodzina ubiegająca się o pomoc zgłasza się do Ośrodka Pomocy Społecznej w miejscu aktualnego zamieszkania. Decyzję o przyznaniu lub o odmowie przyznania świadczenia poprzedza przeprowadzenie przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego. Udzielenie pomocy w formie pracy socjalnej lub poradnictwa nie wymaga wydania decyzji administracyjnej.

W 2024 roku ze świadczeń pomocy społecznej skorzystały 432 rodziny, w których żyły 862 osoby. Liczba mieszkańców na terenie Gminy Brześć Kujawski na dzień 31 grudnia 2024 r. wyniosła 10 921 osób.

Oznacza to, że we wskazanym okresie 7,89% ogółu mieszkańców Gminy objętych zostało pomocą społeczną.

Tabela 3: Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
		Ogółem	W tym: na wsi	
0	1	2	3	4
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych OGÓŁEM (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania), w tym:	569	432	223	862
świadczenia pieniężne	380	372	181	748
świadczenia niepieniężne	206	144	69	426
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	16	15	9	54
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	561	425	219	832
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej - OGÓŁEM	X	485	253	973
w tym: wyłącznie w formie pracy socjalnej	X	53	30	111

Analizując dokumenty, które znajdują się w posiadaniu Ośrodka z lat wcześniejszych, należy stwierdzić, że liczba rodzin korzystających ze wsparcia Ośrodka w 2024 r. w ogólnej liczbie nieznacznie zmalała (432 rodziny w stosunku do 442 rodzin w 2023 r.), przy jednoczesnym wzroście liczby rodzin na wsi (223 rodziny w stosunku do 209 rodzin w 2023 r.) i spadku liczby osób w rodzinach (862 osoby w stosunku do 874 osób w 2023 r.).

Tabela 4: Liczba rodzin korzystających ze wsparcia Ośrodka za okres 2019 – 2024

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
2019	565	1180
2020	547	1106
2021	515	1019

2022	487	932
2023	442	874
2024	425	832

Wykres 1: Liczba rodzin i osób korzystających ze wsparcia Ośrodka w latach 2019-2024

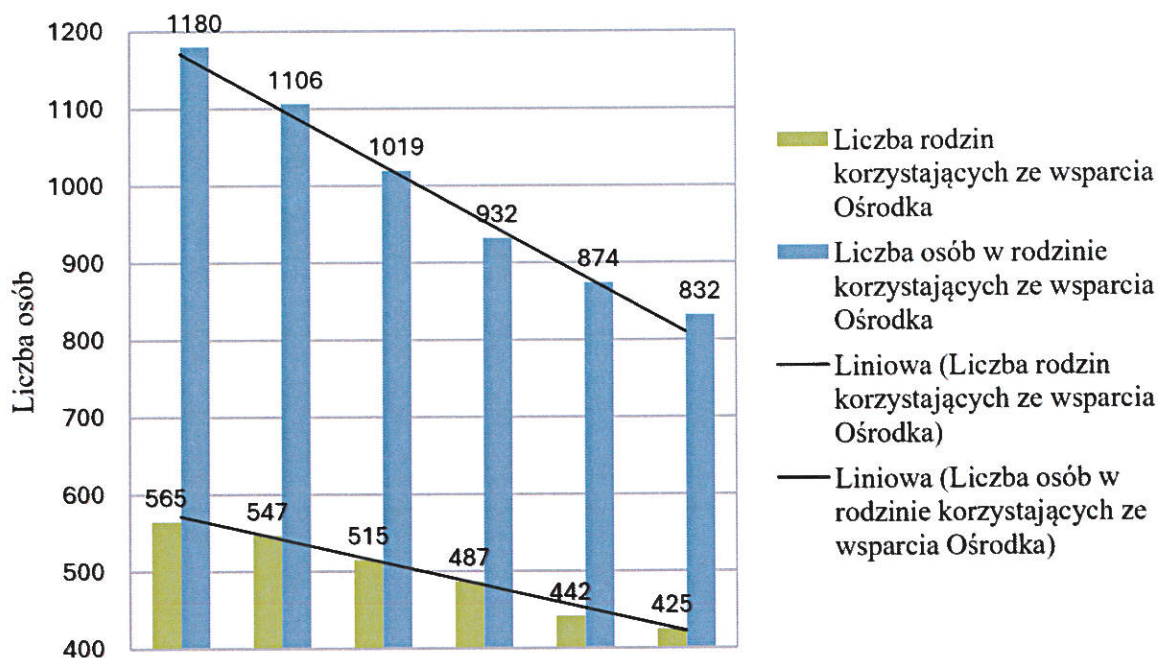

Tabela 5: Szczegółowe przedstawienie liczby rodzin i osób korzystających ze wsparcia Ośrodka z uwzględnieniem powodu przyznania pomocy

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
	Ogółem	W tym: na wsi	
0	1	2	3
Ubóstwo	271	143	533
Sieroctwo	1	1	2
Bezdomność	5	0	5
Potrzeba ochrony macierzyństwa	32	19	151
w tym: potrzeba ochrony wielodzietności	19	15	110
Bezrobocie	274	138	589

Niepełnosprawność	92	52	177
Długotrwała lub ciężka choroba	111	62	186
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	88	43	347
w tym: rodziny niepełne	67	29	219
rodziny wielodzietne	21	14	128
Przemoc domowa	0	0	0
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0
Alkoholizm	48	21	65
Narkomania	1	1	1
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	0	3
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy	0	0	0
Zdarzenie losowe	0	0	0
Sytuacja kryzysowa	0	0	0
Klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0

Powyżej zamieszczone zostały szczegółowe dane dotyczące liczby rodzin i osób w rodzinach w poszczególnych czynnikach dysfunkcyjnych. Należy zauważyć, że w jednej rodzinie może występować więcej niż jedna dysfunkcja i z tego względu liczby rodzin i osób nie sumują się.

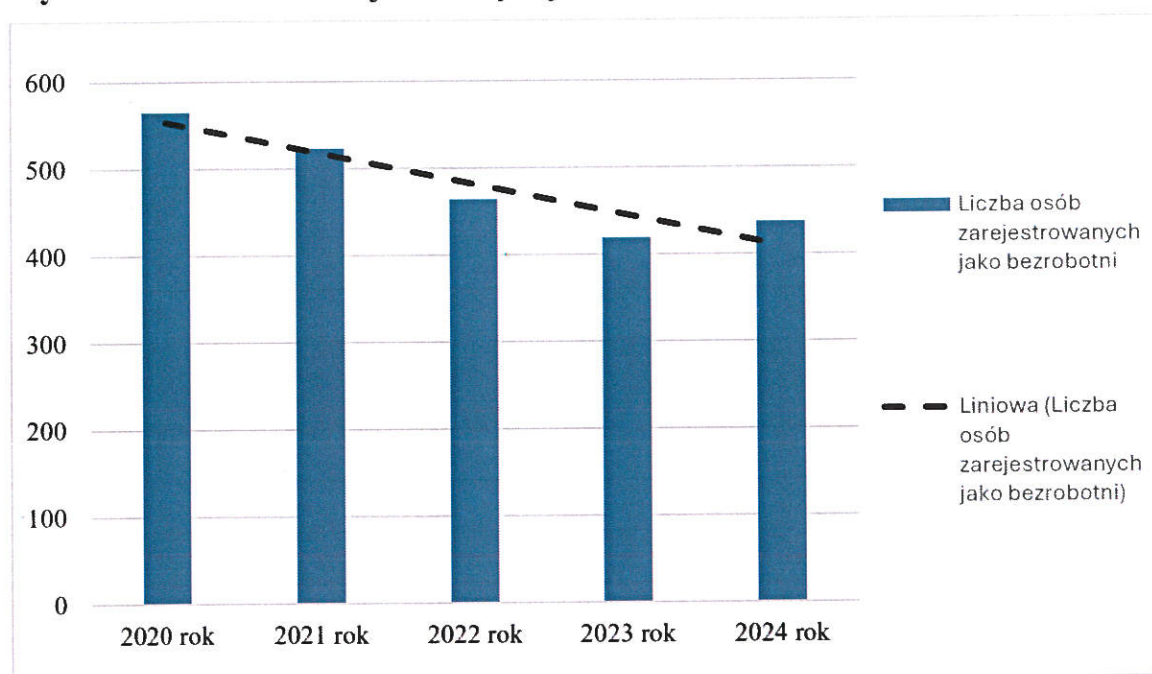
W 2024 roku dominującym powodem trudnej sytuacji życiowej, podobnie jak w latach ubiegłych, było **bezrobocie**. Z tej przyczyny wsparciem objęto 274 rodziny (w roku 2023 – 304 rodziny, zaś w roku 2022 – 345 rodzin). Kolejnym powodem często powiązanim z bezrobociem było **ubóstwo**, w wyniku którego wsparciem objętych zostało 271 rodzin (w roku 2023 było to 336 rodzin, zaś w roku 2022 – 345 rodzin).

Od kilku lat bezrobocie w Gminie Brześć Kujawski zaliczyło spadek, jednakże według danych na dzień 30 czerwca 2024 r. ogólna liczba zarejestrowanych bezrobotnych wzrosła do 437 osób

(w 2020 r. było to 565 osób, w 2021 r. - 523 osoby, w 2022 r. - 464 osoby, natomiast w 2023 r. - 419 osób).

W każdym ze wskazanych okresów wśród osób zarejestrowanych jako osoby bezrobotne przeważały kobiety, w roku 2024 było to 258 kobiet (wobec 179 mężczyzn).

Wykres 2: Liczba osób zarejestrowanych jako bezrobotni w latach 2020-2024

Innymi powodami korzystania ze wsparcia z zakresu pomocy społecznej z tendencją wzrostową były:

- **bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych** (liczba rodzin objętych pomocą wyniosła 88 w stosunku do 84 rodzin w 2023 r.), w tym rodzin niepełnych było 67 (bez zmian w stosunku do 2023 r.), a rodzin wielodzietnych było 21 (wzrost o 4 w stosunku do 2023 r.),
- **długotrwała lub ciężka choroba** (liczba rodzin objętych pomocą wyniosła 111 w stosunku do 97 rodzin w 2023 r.),
- **potrzeba ochrony macierzyństwa** (liczba rodzin objętych pomocą wyniosła 32 w stosunku do 22 rodzin w 2023 r.).

Ponadto warto wskazać, że powód przyznania pomocy społecznej z powodu alkoholizmu zmalał: liczba rodzin objętych pomocą wyniosła 48 w stosunku do 52 rodzin w 2023 r.

Tabela 6: Typy rodzin objęte pomocą społeczną w 2024 r.

Wyszczególnienie		Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
		Ogółem	W tym: na wsi	
0		1	2	3
Rodziny ogółem	1	485	253	973
o liczbie osób 1	2	274	139	274
2	3	74	38	148
3	4	62	29	186
4	5	33	20	132
5	6	24	12	120
6 i więcej	7	18	15	113
Rodziny z dziećmi ogółem (w tym: z wiersza 1)	8	150	77	563
o liczbie dzieci 1	9	67	31	180
2	10	41	20	151
3	11	21	12	104
4	12	11	7	63
5	13	9	7	57
6	14	1	0	8
7 i więcej	15	0	0	0
Rodziny niepełne ogółem (w tym: z wiersza 1)	16	67	29	219
o liczbie dzieci 1	17	33	12	76
2	18	16	7	49
3	19	7	3	31
4 i więcej	20	11	7	63
Rodziny emerytów i rencistów ogółem (w tym: z wiersza 1)	21	100	61	142
o liczbie osób 1	22	68	40	68
2	23	22	13	44
3	24	10	8	30
4 i więcej	25	0	0	0

Analizując dane zawarte w powyższej tabeli dotyczące typów rodzin objętych pomocą społeczną można zauważyć, że ze wsparcia Ośrodka korzystają głównie osoby prowadzące samodzielne gospodarstwa domowe (274 rodziny w stosunku do 276 rodzin w 2023 r. co oznacza niewielki spadek).

Porównując dane z 2023 roku, należy ponadto wskazać na wzrost rodzin emerytów i rencistów objętych pomocą społeczną (100 rodzin w 2024 r. w stosunku do 91 rodzin w 2023 r. i 161 rodzin w 2022 r.), oraz spadek liczby rodzin z dziećmi (150 rodzin z dziećmi w 2024 r. w stosunku do 164 rodzin z dziećmi w 2023 r.) i nieznaczny spadek liczby rodzin niepełnych (67 rodzin w 2024 r. w stosunku do 68 rodzin w 2023 r.).

4.1 Zasiłki i pomoc w formie niepieniężnej

Świadczenia z pomocy społecznej są zróżnicowane, niektóre z nich mają charakter obligatoryjny, inne zaś – fakultatywny. Każdy rodzaj świadczenia ma ustawowo określone przesłanki będące podstawą ich przyznania. Wyodrębnić można świadczenia pieniężne oraz niepieniężne (w naturze), które udzielane są bezpłatnie, odpłatnie lub za częściową odpłatność. W Brzeskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim realizowane są następujące świadczenia:

I. ZASIŁKI STAŁE:

Zgodnie z art. 37 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie (zarówno samotnie gospodarującej, jak i pozostającej w rodzinie) niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, spełniającej określone w ustawie kryterium dochodowe.

Tabela 7: Liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń – zasiłki stałe

Forma pomocy	Liczba osób korzystających ze świadczeń	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Źródło finansowania
Zasiłki stałe	64	63	648	572 454 zł	dotacja

Znaczna liczba osób, którym przyznano zasiłek stały to osoby samotnie gospodarujące – 52 (w 2023 r. były to 62 osoby), pozostałe to osoby zamieszkujące wspólnie z rodziną – 12 osób (w 2023 r. było takich osób 8).

II. ZASIŁKI OKRESOWE:

Zgodnie z art. 38 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

- a) osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,
- b) rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego w rodzinie.

Minimalna wysokość zasiłku okresowego wynosi 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20,00 zł.

Tabela 8: Liczba osób i rodzin korzystających z zasiłków okresowych

Forma pomocy	Liczba osób korzystających ze świadczeń	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Źródło finansowania
Zasiłki okresowe	252	249	1 966	862 553,00 zł	dotacja

Zasiłki okresowe przyznawane były z powodu:

- a) **bezrobocia:** zostało przyznanych 225 zasiłków okresowych, którymi objęte były 222 rodziny (444 osoby),
- b) **długotrwałej choroby:** zostało przyznanych 15 zasiłków okresowych, którymi objętych było 15 rodzin (20 osób),
- c) **w innych przypadkach:** zostało przyznanych 27 zasiłków okresowych, którymi objętych było 27 rodzin (61 osób).

III. ZASIŁKI CELOWE, CELOWE SPECJALNE I ZDARZENIA LOSOWE:

Są to świadczenia fakultatywne, przyznawane na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osobom i rodzinom spełniającym kryterium dochodowe, w przypadkach szczególnie uzasadnionych, jeżeli dochód przekracza kryterium dochodowe.

Tabela 9: Liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń – zasiłki celowe, zasiłki celowe specjalne i zdarzenia losowe

Forma pomocy	Liczba osób korzystających ze świadczeń	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Źródło finansowania
Zasiłki celowe - ogółem	338	334	X	679 105,00 zł	Środki własne
w tym: zasiłki celowe specjalne	42	42	75	29 572,00 zł	Środki własne
Zdarzenia losowe	0	0	0	0,00 zł	X

IV. KLĘSKA ŻYWIOŁOWA:

W 2024 roku nie realizowano tej formy pomocy.

V. SPRAWIENIE POGRZEBU:

W roku 2024 Brzeski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim pokrył koszty sprawienia pogrzebu dla 2 osób samotnych. Koszty pogrzebu wyniosły **łącznie 9 800,00 zł** i były wydatkiem własnym gminy.

VI. BILET KREDYTOWANY:

Zgodnie z art. 39 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej jedną z form przyznania zasiłku celowego jest bilet kredytowany, czyli świadczenie niepieniężne przyznawane osobom bez dochodu lub o bardzo niskim dochodzie, które muszą udać się do innej miejscowości w celu załatwienia spraw rodzinnych lub urzędowych (definicja za: wyr. WSA w Warszawie z dnia 28.03.2012 r., I SA/Wa 1883/11, gdyż ustawodawca nie zdefiniował pojęcia 'biletu kredytowanego').

W 2024 roku przyznano jedno świadczenie w formie biletu kredytowanego dla 1 osoby w kwocie 19,00 zł.

VIII. SCHRONIENIE:

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym, w szczególności w zakresie pomocy osobom bezdomnym należy udzielanie schronienia, zapewnianie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym. W ramach pomocy osobie bezdomnej możliwe jest skierowanie do schroniska dla osób bezdomnych (w tym do schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi), noclegowni lub ogrzewalni. Osoby kierowane do schroniska są zobowiązane do podpisania kontraktu socjalnego oraz wykazania działań zmierzających do wyjścia z bezdomności i uzyskania samodzielności życiowej.

Na terenie Gminy Brześć Kujawskim brak jest placówek świadczących pomoc w tym zakresie.

W związku z tym BOPS w Brześciu Kujawskim zawarł (podobnie jak w poprzednich latach) porozumienia o współpracy z następującymi schroniskami:

- a) Schronisko Caritas dla Bezdomnych Kobiet i Mężczyzn im. św. Brata Alberta we Włocławku (ul. Prymasa S. Karnkowskiego 7),
- b) Schronisko dla Osób Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi „Jerycho” we Włocławku (ul. Płocka 2),
- c) Schronisko dla Osób Bezdomnych w Świnoujściu (ul. Portowa 10),
- d) Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży im. lek. med. Lecha Bramorskiego w Skępem (ul. Wymyślińska 2),
- e) Schronisko dla Osób Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi „Betania” w Brodnicy (ul. Gajdy 3).

W 2024 roku łączna liczba osób, którym udzielono schronienia wyniosła 5 osób, z czego 4 osoby przebywały w schronisku dla osób bezdomnych, zaś 1 osobę skierowano do schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Zasady odpłatności za pobyt osób bezdomnych w ośrodkach wsparcia, w 2024 roku regulowała uchwała Rady Miejskiej w Brześciu Kujawskim nr XXII/160/17 z dnia 12 czerwca 2017 roku w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia, udzielających schronienia osobom bezdomnym.

W porównaniu z rokiem 2023 – wydatki związane z pobytem osób bezdomnych w schroniskach w 2024 roku zmniejszyły się (mniejsza liczba osób bezdomnych w schroniskach) i wyniosły 37 107,00 zł (w 2023 r. kwota świadczeń wyniosła 53 320,00 zł dla 9 osób).

Tabela 10: Liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń – schronienie

Forma pomocy	Liczba osób korzystających ze świadczeń	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Źródło finansowania
Schronienie	5	5	X	37 107,00 zł	Środki własne

4.2 Program „Posilek w domu i w szkole”

W roku 2024 Brzeski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim realizował wieloletni program „Posilek w szkole i w domu” na lata 2024-2028, przyjęty przez Radę Ministrów uchwałą nr 149 z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posilek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.

Zadanie to finansowane jest z budżetu państwa przy współudziale środków własnych gminy stanowiących 22% ogólnego kosztu Programu, zaś 78% stanowi dotacja z budżetu Wojewody Kujawsko-Pomorskiego.

Całkowity koszt Programu w 2024 roku wyniósł 645 800,00 zł, z czego dotację stanowiła kwota 503 800,00 zł, zaś ze środków własnych gminy rozdysponowano kwotę w wysokości 142 000,00 zł. Porównując do lat ubiegłych, liczba osób korzystających z programu „Posilek w domu i w szkole” w 2024 roku wyniosła 631 osób i zmniejszyła się – w roku 2022 z Programu korzystały 722 osoby, a w 2023 roku – 677 osób.

Zaznaczyć należy, że w/w Program prowadzony jest w dwóch formach:

- pieniężnej – zasiłki celowe,
- niepieniężnej – posilek w szkole.

Świadczenia przyznawane są osobom spełniającym warunki wskazane w ustawie o pomocy społecznej (kryterium sytuacyjne) oraz warunki dochodowe w wysokości nieprzekraczającej 200% kryterium, o którym stanowi art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Tabela 11: Liczba osób i rodzin korzystających ze wsparcia – „Posiłek w szkole i w domu”

Forma pomocy	Liczba osób korzystających ze świadczeń		Liczba rodzin		Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Źródło finansowania
	Ogółem	w tym: na wsi	Ogółem	w tym: na wsi			
Zasiłki celowe	308	147	301	145	930	537 705,00 zł	Dotacja (443 705,00 zł) Środki własne (94 000,00 zł)

Średni koszt jednego świadczenia w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” wyniósł w 2024 roku 578,18 zł (w 2023 r. było to 480,08 zł, w 2022 r. - 434,43 zł, w 2021 r. - 329,50 zł). Pomoc w formie posiłku w szkole (forma niepieniężna) realizowana była w 7 placówkach oświatowych na terenie Gminy Brześć Kujawski, z tego: w 4 szkołach i 3 przedszkolach.

Szczegółową charakterystykę dotyczącą realizacji Programu „Posiłek w szkole i w domu” przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12: Szczegółowe informacje dotyczące realizacji posiłku w szkole i w domu

PROGRAM „POSILEK W SZKOLE I W DOMU”								
Wyszczególnienie	Posiłek							
	Ogółem	w tym: na wsi	w tym:					
			dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej		uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej		pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy pomocy społecznej	
			Ogółem	w tym: na wsi	Ogółem	w tym: na wsi	Ogółem	w tym: na wsi
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Rzeczywista liczba osób objętych	631	327	84	32	165	102	396	199

programem								
Liczba osób korzystających z posiłku	128	61	45	16	86	47	0	0
w formie pełnego obiadu	128	61	45	16	86	47	0	0
jednego dania gorącego	0	0	0	0	0	0	0	0
mleka, bułki/kanapki	0	0	0	0	0	0	0	0
Liczba rodzin	67	31	bd.*	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.
Liczba osób w rodzinach	287	148	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.
Liczba posiłków	14 066	6 870	3 817	1 335	10 249	5 535	0	0
z tego: pełen obiad	14 066	6 870	3 817	1 335	10 249	5 535	0	0
jedno danie gorące	0	0	0	0	0	0	0	0
mleko, bułka/kanapki	0	0	0	0	0	0	0	0
Koszt posiłków (w zł)**	108 095	54 001	25 193	8 811	82 902	45 190	0	0
z tego: środki własne	48 000	24 484	7 557	2 645	40 443	21 839	0	0
dotacja	60 095	29 517	17 636	6 166	42 459	23 351	0	0
Koszt jednego posiłku (w zł) (iloraz kosztu posiłków przez liczbę posiłków)	7,68	7,86	6,60	6,60	8,09	8,16	bd.	bd.

* bd. - brak danych

** koszt posiłków w zaokrągleniu do 1 zł

4.3 Usługi opiekuńcze

Obowiązkiem gminy jest świadczenie usług opiekuńczych osobom, które z powodu wieku, stanu zdrowia, niepełnosprawności lub innych przyczyn wymagają pomocy w wykonywaniu codziennych czynności, a członkowie rodziny nie mają możliwości zapewnienia dostatecznej pomocy, bądź też brak jest osób bliskich.

Tabela 13: Liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń – usługi opiekuńcze

Forma pomocy	Liczba osób korzystających ze świadczeń	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Źródło finansowania
Usługi opiekuńcze	56	54	13 504	547 268,78 zł	Środki własne + wpłaty osób uprawnionych do świadczeń

Usługi opiekuńcze świadczone były przez BOPS w oparciu o uchwałę nr XXXVII/330/2022 Rady Miejskiej w Brześciu Kujawskim z dnia 27 stycznia 2022 roku w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat jak również trybu ich pobierania.

W 2024 roku w ramach realizacji usług opiekuńczych wydatkowano łącną kwotę w wysokości 547 268,78 zł, z czego kwota wpłat osób objętych tymi usługami wyniosła 403 658,00 zł.

Ta forma pomocy była realizowana we własnym zakresie przez Ośrodek, zatrudniający w tym celu w roku 2024 13 opiekunek i 1 koordynatora usług.

4.4 Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Pomoc świadczona jest w miejscu zamieszkania podopiecznego, odpłatność za tę formę wsparcia

ustala się w oparciu o Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

W 2024 roku realizacją specjalistycznych usług opiekuńczych zajmowała się Spółdzielnia Socjalna Empatia z Włocławka, której zostało zlecone wykonanie zadania publicznego przewidzianego w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (umowa powierzenia).

Łącznie z tytułu odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze w roku 2024 wydatkowano pochodzącą z dotacji kwotę 420 822,50 zł.

Tabela 14: Liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń – specjalistyczne usługi opiekuńcze

Forma pomocy	Liczba osób korzystających ze świadczeń	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Źródło finansowania
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	16	15	3028	381 932,00 zł	Dotacja

Nadal występuje duża liczba osób korzystających z tej formy pomocy, która utrzymuje się na podobnym poziomie od kilku lat. Dużym wsparciem dla rodzin, które wychowują dzieci niepełnosprawne jest Świetlica Integracyjno-Terapeutyczna dla Dzieci i Młodzieży, funkcjonująca w ramach struktury organizacyjnej Ośrodka.

4.5 Domy Pomocy Społecznej

Do zadań gminy o charakterze obowiązkowym należy kierowanie osób do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca w tej placówce. Pomoc dotyczy osób wymagających całodobowej opieki z powodu choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Tabela 15: Liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń – pobyt w domu pomocy społecznej

Forma pomocy	Liczba osób korzystających ze świadczeń	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Źródło finansowania
Pobyt w domu pomocy społecznej	23	23	229	1 110 953,00 zł	Środki własne

W roku 2024 łącznie w Domach Pomocy Społecznej przebywały **23 osoby**.

Art. 61 ustawy o pomocy społecznej wskazuje podmioty uprawnione do wnoszenia opłaty za pobyt w domach pomocy społecznej oraz reguluje kwestie związane z opłatami. Obowiązek wnoszenia opłaty za pobyt w DPS-ie spoczywa – według kolejności przewidzianej przez wspomniany przepis ustawy – na mieszkańcu domu, małżonku, zstępnych, przed wstępnymi oraz gminie, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej.

W zależności od usytuowania domu pomocy społecznej, właściwy miejscowo starosta wydaje zarządzenie w sprawie ustalenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domach pomocy społecznej.

4.6 Praca socjalna

Pomoc w formie pracy socjalnej należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym i nie jest uzależniona od posiadanego przez osobę lub rodzinę dochodu.

Praca socjalna nakierowana jest na przywrócenie zdolności do samodzielnego funkcjonowania klienta pomocy społecznej. Działalność ta ma na celu ułatwienie funkcjonowania osób i rodzin oraz rozwijanie poczucia własnej wartości poprzez wykorzystywanie możliwości tkwiących w ludziach oraz zasobach lokalnej społeczności.

W 2024 roku pracą socjalną objętych zostało **485 rodzin (973 osoby w rodzinach)**, w tym wyłącznie pracą socjalną objęte były **53 rodziny (111 osób w rodzinach)**.

W 2024 roku praca socjalna w środowiskach rodzinnych świadczona była m.in.: w zakresie wspierania w uzyskaniu pomocy ze strony właściwych organów, instytucji i organizacji (np. pomoc w wypełnianiu wniosków, informowanie o przysługujących różnych uprawnieniach, pomoc zmierzająca do ustalenia stopnia niepełnosprawności, kontakt telefoniczny), poradnictwa wychowawczego, rodzinnego i zawodowego oraz w zakresie interwencji kryzysowej.

Wśród najważniejszych podmiotów, z którymi prowadzona była i jest regularna współpraca należą w szczególności:

- szkoły,
- policja,
- sąd rejonowy,
- prokuratura,
- komornicy,
- urząd pracy,
- powiatowe centrum pomocy rodzinie,
- urzędy publiczne,
- ośrodki pomocy społecznej,
- placówki ochrony zdrowia,
- kościoły katolickie,
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych,
- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- Bank Żywności w Toruniu,
- rady sołeckie,
- ochotnicze straże pożarne,
- stacje sanitarno-epidemiologiczne

Praca socjalna może być również prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny, czyli dwustronną umowę zawartą przez pracownika socjalnego z podopiecznym, w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

W 2024 roku pracownicy socjalni nie przeprowadzili kontraktów socjalnych ani projektów socjalnych.

4.7 Świadczenia zdrowotne finansowane ze środków publicznych

Brzeski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadanie gminy polegające na ustalaniu uprawnień osób do bezpłatnej opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych. Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych, prawo do świadczeń zdrowotnych wydawane jest przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w drodze decyzji administracyjnej i przysługuje przez okres 90 dni od dnia określonego w decyzji. Pomoc dotyczy osób, które z różnych względów nie posiadają ubezpieczenia zdrowotnego oraz spełniają kryterium dochodowe wskazane w ustawie o pomocy społecznej.

Potwierdzenie prawa do świadczeń nie jest związane z wydatkami finansowymi.

W roku 2024 wydano w sprawach o przyznanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej **26 decyzji**.

4.8 Karta Dużej Rodziny

Brzeski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 5 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny.

Karta Dużej Rodziny jest to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze Karty mają możliwość tańszego korzystania z oferty różnych podmiotów m.in.: z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. Karta Dużej Rodziny wspiera budżet rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług.

Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje bezterminowo wszystkim rodzicom oraz małżonkowi rodzica, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci. Przez rodzica rozumie się także rodzica zastępczego lub osobę prowadzącą rodzinny dom dziecka. Prawo do Karty Dużej Rodziny przysługuje także dzieciom: w wieku do ukończenia 18. roku życia, w wieku do ukończenia 25 roku życia (w przypadku dzieci uczących się w szkole lub w szkole wyższej), oraz bez ograniczeń wiekowych (w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności).

Karta jest przyznawana niezależnie od dochodu w rodzinie. Wydanie Karty Dużej Rodziny jest bezpłatne. Natomiast opłatę w wysokości 5,00 zł ponosi się za duplikat.

Karta Dużej Rodziny przysługuje w formie tradycyjnej (karta plastikowa) oraz w formie elektronicznej; od 9 czerwca 2021 r. możliwe jest wyświetlanie Karty w aplikacji mObywatel.

Od 2015 roku Brzeski Ośrodek Pomocy Społecznej przyznał łącznie:

- a) **1283 karty w formie tradycyjnej,**
- b) **1271 kart w formie elektronicznej.**

Tabela 16: Liczba osób i rodzin korzystających z Karty Dużej Rodziny w 2024 roku

2024 rok					
Rodzaj świadczenia	Liczba osób korzystających ze świadczeń	Liczba rodzin	Liczba świadczeń (Karta w formie tradycyjnej+karta w formie elektronicznej)	Kwota realizacji zadania „Karta Dużej Rodziny” otrzymana w ramach dotacji celowej z budżetu Państwa	Źródło finansowania
Karta Dużej Rodziny	82	37	164	760,00 zł	Dotacja

4.9 Pomoc żywnościowa

Od 2016 roku Brzeski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim przy współpracy z Bankiem Żywności w Toruniu realizuje program wsparcia żywnościowego dla osób potrzebujących: „Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego+ - Podprogram 2023” (zwany dalej: FEPŻ).

Głównym celem Programu jest zapewnienie najuboższym mieszkańcom Gminy Brześć Kujawski pomocy żywnościowej oraz uczestnictwo w ramach środków i wydarzeń towarzyszących.

Natomiast cele szczegółowe Programu obejmują organizację i koordynację dystrybucji pomocy żywnościowej oraz przekazywanie artykułów spożywczych osobom zakwalifikowanym do otrzymywania pomocy zgodnie z zasadami FEPŻ.

Osoby potrzebujące otrzymały bezpłatnie zestaw roczny artykułów spożywczych, na który składały się: makaron jajeczny świderki, mleko UHT, szynka wieprzowa mielona, cukier biały, olej rzepakowy, dżem truskawkowy, fasolka po bretońsku, groszek z marchewką, herbatniki maślane, kasza jęczmienna, kawa zbożowa rozpuszczalna, mąka pszenna, pasztet wieprzowy, płatki owsiane, ser podpuszczkowy dojrzewający, szprot w oleju, szynka drobiowa.

W roku 2024 pomoc żywnościowa trafiła do 328 osób, w tym: do 157 kobiet oraz do 171 mężczyzn; wśród tych osób było 139 dzieci poniżej 15 roku życia, 7 osób wieku 65 lat i więcej oraz 29 osób z niepełnosprawnością.

W ramach FEPŻ Podprogram 2023 dla 24 osób korzystających z pomocy żywnościowej przeprowadzono Działania Towarzyszące, które miały na celu włączenie osób doświadczających deprivacji materialnej w funkcjonowanie społeczności lokalnych.

W ramach unijnego programu odbyły się w 2024 roku 2 warsztaty kulinarne pod nazwą „Gospodaruje, nie marnuje” oraz „Zdrowo jemy, zdrowo żyjemy” łączące tematy zdrowego żywienia i przeciwdziałania marnowaniu żywności.

W ramach współpracy z Bankiem Żywności w Toruniu, 1 osoba wytypowana z osób korzystających z FEPŻ została upoważniona do odbioru żywności krótkoterminowej ze sklepu Biedronka 2 razy w tygodniu.

Łączna wartość zakupionej w ten sposób żywności wyniosła 6 432,30 zł o tonażu 377 kg.

Tabela 17: Liczba osób i rodzin korzystających z Pomocy Żywnościowej w ramach Programu FEPŻ 2021-2027

Forma pomocy	Liczba osób korzystających	Liczba rodzin	Wielkość pomocy (kg)	Wartość pomocy (zł)	Źródło finansowania
Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027	383	1141	14 309,75 kg	87 082,61 zł	9 000,00 zł (środki własne)
Pozysk własny	x	x	5 512,69 kg	108 066,45 zł	X

5. Stypendia i zasiłki szkolne

Od 1 września 2023 roku Brzeski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim otrzymał, na podstawie kompetencji przyznanych mu uchwałą nr LV/507/2023 Rady Miejskiej w Brześciu Kujawskim z dnia 4 lipca 2023 roku w sprawie uchwalenia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Brześć Kujawski, do realizacji zadanie (dotychczas wykonywane przez Urząd Miejski w Brześciu Kujawskim) polegające na przyznawaniu stypendiów i zasiłków dla uczniów.

Zadanie to realizowane było ze środków własnych i dotacji.

W roku 2024 na realizację stypendiów szkolnych oraz zasiłków szkolnych Brzeski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim wydatkował łącznie kwotę 73 766,75 zł, z czego:

- z dotacji przeznaczono kwotę 55 916,07 zł,
- z wkładu własnego do dotacji – 13 979,02 zł,
- zaś z dodatkowej kwoty własnej – 3 871,66 zł

Stypendia są wypłacane na pokrycie kosztów udzielania edukacyjnej pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym w szczególności poprzez:

1) całkowite lub częściowe pokrycie kosztów:

- pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym: zakupu podręczników i lektur szkolnych (do klasy, do której uczeń uczęszcza), słowników, atlasów, tablic matematycznych, itp.,
- zakupu artykułów szkolnych, m.in.: zeszyty, bloki, długopisy, piórniki i inne przybory szkolne; tornistry, plecaki szkolne, torby szkolne, worki na obuwie szkolne,
- zakupu stroju gimnastycznego i obuwia na zajęcia wychowania fizycznego, mundurka szkolnego i stroju galowego na akademie szkolne, stroju i wyposażenia wymaganego przez szkołę: fartuchy, rękawice ochronne, ubrania i narzędzia niezbędne do nauki zawodu lub odbycia praktyk– niezbędnych w procesie edukacji,
- udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą (muzycznych, tanecznych, językowych, sportowych),
- korzystanie z domowego Internetu do zajęć szkolnych z uwzględnieniem rodzaju szkoły w okresie nie dłuższym niż wrzesień – czerwiec,
- zakupu sprzętu komputerowego i akcesoriów komputerowych.

2) zasiłek szkolny:

w 2024 roku 12 osobom został wypłacony zasiłek szkolny.

W poniższej tabeli przedstawiona została szczegółowa charakterystyka przyznawanych stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych, z wyszczególnieniem uczniów pochodzących z Ukrainy.

Tabela 18: Udzielone świadczenia w formie stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych w 2024 roku

Rodzaj/kwota świadczenia	Liczba uczniów		Liczba uczniów pochodzących z Ukrainy	
	I półrocze 2024 r.	II półrocze 2024 r.	I półrocze 2024 r.	II półrocze 2024 r.
Stypendium szkolne	48	50	3	3
Kwota świadczeń	39 085,31 zł	27 481,44 zł	2 271,80 zł	2 083,20 zł
Zasiłek szkolny	8	4	X	x
Kwota świadczeń	4 800,00 zł	2 400,00 zł	X	x

6. Realizacja zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej

Po gruntownych zmianach ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (wcześniej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie), które weszły w życie w 2023 roku, rok 2024 był pierwszym pełnym rokiem, w którym podmioty realizujące zadania wynikające z przepisów tej ustawy działały w oparciu o nowe uregulowania prawne.

Jedną z istotniejszych zmian wprowadzonych w wyniku nowelizacji ustawy w 2023 r. było zmodyfikowanie definicji „przemocy domowej”. Ze względu na istotną rolę we wpływie tego pojęcia na działania m.in.: ośrodków pomocy społecznej, warto w tym miejscu przytoczyć tę definicję w całości.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, przez pojęcie przemocy domowej „należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej”.

Ponadto w wyniku nowelizacji ustawy, ukształtowano nowy zakres obowiązków dla pracownika socjalnego. W zakresie zadań związanych z procedurą „Niebieskiej Karty” zmieniono zasady funkcjonowania Zespołów Interdyscyplinarnych, czyli zespołów mających za zadanie rozwiązywanie problemów przeciwdziałania przemocy domowej, w skład których wchodzi przedstawiciele różnych podmiotów z terenu gminy (ośrodek pomocy społecznej, policja, szkoły, itp.).

W Gminie Brześć Kujawski funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny powołany zarządzeniem nr 225/2024 Burmistrza Brześcia Kujawskiego w sprawie powołania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Brześć Kujawski.

W roku 2024 powoływane były grupy diagnostyczno-pomocowe, które podejmowały działania mające na celu zapobieganie zjawiskom przemocy domowej, przeprowadzając w tym celu rozmowy z osobami jej doświadczającymi, jak również z osobami podejrzanyymi o stosowanie przemocy. Przez cały okres prowadzenia procedury „Niebieskiej Karty” grupy monitorowały objęte środowiska, pozostając w stałym kontakcie z prokuraturą, sądem oraz udostępniając niezbędne dokumenty właściwym organom.

W 2024 roku funkcjonowało 11 grup diagnostyczno-pomocowych. O odbyły się 62 spotkania grup. W 2024 roku założono 32 Niebieskie Karty, a w całym roku procedura „Niebieskiej Karty” prowadzona była w 33 środowiskach.

Działaniami w ramach procedury „Niebieskiej Karty” objętych zostało ogółem 36 środowisk, tj. 58 osób. Osób doświadczonych przemocą było ogółem 58, tj. 27 kobiet, 2 mężczyzn oraz 29 dzieci – tj. 14 dziewczynek i 15 chłopców.

Należy podkreślić, że w większości przypadków występowała przemoc psychiczna, następnie fizyczna, a w wielu przypadkach obie formy przemocy. Osoby podejrzewane o stosowanie przemocy znajdowały się często pod wpływem alkoholu.

Nie odnotowano przypadków przemocy seksualnej.

Wobec rodzin doświadczających przemocy podejmowano następujące działania:

- 1) diagnozowano sytuację i potrzeby osoby,
- 2) udzielano kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej, pedagogicznej,
- 3) świadczone prace socjalne,
- 4) udzielono pomocy finansowej.

Wsparcie było udzielane rodzinom przez:

- psychologa,

- terapeutę do spraw uzależnień i przemocy,
- radcę prawnego,
- Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- pracowników socjalnych, asystentów rodziny,
- komisariat policji.

Ogółem pomocą w formie poradnictwa objęto **116 osób**, w tym:

- a) z pomocy psychologicznej skorzystało **15 osób**,
- b) z pomocy pedagogicznej – **18 osób**,
- c) z pomocy prawnej – **9 osób**,
- d) z pracy socjalnej – **92 osoby**.

Zakończonych zostało 15 Niebieskich Kart z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie i 1 Niebieska Karta z uwagi na brak zasadności podejmowania działań.

7. Inne rodzaje świadczonej pomocy na rzecz rodziny

Dla prawidłowego funkcjonowania rodziny ważne jest, aby miała ona zapewnione odpowiednie warunki bytowe, w szczególności aby dochód pozwalał zaspokoić co najmniej podstawowe potrzeby: mieszkaniowe, odpowiednią opiekę zdrowotną, możliwość edukacji swoich członków rodziny, w tym przede wszystkim dzieci, oraz szeroko rozumiane bezpieczeństwo.

Rodziny po spełnieniu określonych warunków mogą korzystać z następujących form wsparcia:

- świadczeń wychowawczych,
- funduszu alimentacyjnego,
- świadczeń rodzinnych i dodatków,
- świadczeń opiekuńczych i zasiłku dla opiekuna,
- jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka,
- świadczeń rodzicielskich,
- świadczeń „za życiem”.

7.1 Świadczenie wychowawcze

Świadczenie wychowawcze ma na celu częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dzieci, w tym z opieką nad nimi i zaspokajaniem ich potrzeb. Brzeski Ośrodek Pomocy Społecznej zadanie związane z bieżącą realizacją wypłat świadczeń wychowawczych prowadził we wcześniejszych latach (do 31 maja 2022 roku), natomiast od 1 stycznia 2022 roku nowe wnioski przyjmuje i realizuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Brzeski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim w 2024 roku realizował świadczenie wychowawcze w związku z decyzjami Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, które przyznawały prawo do świadczenia wychowawczego na dzieci w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Szczegółowa charakterystyka liczby wypłacanych świadczeń została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 19: Liczba wypłaconych świadczeń wychowawczych na podstawie decyzji Wojewody Kujawsko-Pomorskiego w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w 2024 roku

2024					
Forma pomocy	Liczba wypłaconych decyzji Wojewody Kujawsko-Pomorskiego	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń	Źródło finansowania
Świadczenie wychowawcze	8	8	41	14 163,00 zł	dotacja

7.2 Świadczenie z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego stanowią formę pomocy państwa dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, które nie mają możliwości wyegzekwowania alimentów od dłużnika.

Świadczenia te przysługują osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie orzeczenia sądu lub w drodze ugody zatwierdzonej przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Ustalenie prawa do świadczenia oraz jego wypłaty następują na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej:

- do ukończenia 18. roku życia,
- do ukończenia 25 roku życia, gdy osoba uprawniona uczy się w szkole lub w szkole wyższej,
- bezterminowo, lub na okres ważności orzeczenia, jeśli dana osoba uprawniona posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeśli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1 209,00 zł (podlegającej waloryzacji co 3 lata).

W przypadku, gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę przekracza kwotę kryterium dochodowego o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego

przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który ustalone jest prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu przysługującego danej osobie uprawnionej, a kwotą o którą przekroczony został dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Świadczenia przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500,00 zł na dziecko.

Tabela 20: Liczba świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego za rok 2024

Rodzaj świadczeń	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Źródło finansowania
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	92	51	1131	465 250,26 zł	dotacja

Analizując dane, które znajdują się w posiadaniu Ośrodka należy podkreślić, że w latach 2019-2021 liczba osób korzystających ze świadczeń alimentacyjnych nieznacznie spadła (w 2019 r. liczba osób korzystających wynosiła 105 osób, w 2020 r. - 101 osób, w 2021 r. - 96 osób), natomiast od 2022 roku następuje niewielki wzrost liczby osób do 105 osób korzystających w 2023 roku. Wydatki na świadczenia z Funduszu alimentacyjnego są jednak wyższe, z uwagi na podwyższanie kwot alimentów przez sądy. Podwyżki alimentów często wiążą się z wyrównaniem wypłaconego świadczenia z Funduszu za kilka miesięcy wstecz (w niektórych przypadkach nawet do kilkunastu miesięcy wstecz). Ponadto Sąd ustalając po raz pierwszy kwotę alimentów zasądza wyższe kwoty w porównaniu do lat poprzednich.

Tabela 21: Informacje na temat liczby dłużników alimentacyjnych oraz podjętych działań wobec dłużników alimentacyjnych w 2024 roku

L.p.	Dłużnicy alimentacyjni – informacja	Liczba osób
1	Liczba dłużników alimentacyjnych z zadłużeniami z tytułu wypłaconego świadczenia z funduszu alimentacyjnego wobec Gminy Brześć Kujawski ogółem	186

2	Liczba dłużników alimentacyjnych z zadłużeniami z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej (przed wejściem w życie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów)	65
3	Liczba dłużników alimentacyjnych z terenu Gminy Brześć Kujawski, wobec których podjęto działania	19
4	Liczba dłużników alimentacyjnych zamieszkujących poza terenem Gminy Brześć Kujawski, wobec których skierowano wnioski o podjęcie działań do innych organów właściwych miejscowo	39
5	Liczba dłużników alimentacyjnych, wobec których podjęto działania na wniosek innych organów właściwych wierzyciela (wnioski z innych gmin)	22
6	Postępowania wszczęte w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	7
7	Wydane decyzje o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	2
8	Wnioski o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikowi alimentacyjnemu	2
9	Wnioski do Prokuratury o ściganie za przestępstwo nie-alimentacji	2
L.p.	Dłużnicy alimentacyjni – informacja	Kwoty pieniężne
1	Zadłużenie z tytułu wypłaconego funduszu alimentacyjnego na dzień 31.12.2024 r.	należność główna: 5 921 278,07 zł, odsetki: 2 454 119,74 zł.
2	Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2024 roku	łącznie kwota: 246 616,57 zł, z czego:

		- kwota przekazana do dochodu budżetu Państwa: 209 581,75 zł, - kwota przekazana do dochodów własnych organu właściwego wierzyciela (Gmina Brześć Kujawski): 37 034,82 zł.
3	Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych na poczet odsetek, przekazane na dochody budżetu Państwa	154 029,50 zł
4	Wygaszone należności z tytułu świadczeń wypłaconych w zastępstwie alimentów z powodu śmierci dłużnika alimentacyjnego	99 813,00 zł
5	Umorzone należności od dłużników alimentacyjnych	0,00 zł

7.3 Świadczenia rodzinne i dodatki

Zasiłek rodzinny jest świadczeniem uregulowanym w ustawie z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych. Zgodnie z art. 4 ust. 1 tej ustawy zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Świadczenie to przysługuje do momentu ukończenia przez dziecko 18. roku życia, ukończenia nauki w szkole (jednak nie dłużej niż do 21. roku życia), lub ukończenia 24. roku życia, jeżeli dziecko kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym bądź znacznym stopniu niepełnosprawności.

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

- 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5. roku życia,
- 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 lat do ukończenia 18. roku życia,
- 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki:

- dodatek z tytułu urodzenia się dziecka w wysokości 1 000,00 zł,
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w wysokości 400,00 zł,
- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka wynoszący 193,00 zł miesięcznie, nie więcej jednak niż 386,00 zł,
- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego przysługujący miesięcznie w kwocie 95,00 zł (na dziecko w wieku do ukończenia 5. roku życia) oraz 110,00 zł (na dziecko w wieku powyżej 5. roku życia do ukończenia 24. roku życia),
- dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, który wynosi 95,00 zł miesięcznie na trzecie i następne dziecko uprawnione do zasiłku,
- dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniami w miejscowości, w której znajduje się szkoła – 113,00 zł, zaś na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła – 69,00 zł,
- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego w wysokości 100,00 zł na dziecko.

Prawo do zasiłku przysługuje rodzicom lub opiekunom prawnym dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka (jeśli wystąpi do sądu z wnioskiem o przysposobienie dziecka), osobie uczącej się (jeśli jest osobą pełnoletnią, niepozostającą pod opieką rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem przez orzeczenie sądowe/ugodę sądową prawa do alimentów z ich strony), jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674,00 zł. W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, kryterium dochodowe jest powiększone do kwoty 764,00 zł.

W sytuacji, o której mowa w art. 5 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych, w przypadku gdy dochód rodziny przekroczy wymagane kryterium dochodowe, osobom uprawnionym nie odmawia się przyznania zasiłku i dodatków; w takiej sytuacji organ przyznający świadczenia stosuje zasadę „złotówka za złotówkę”.

Według tej zasady organ przyznający świadczenie zobligowany jest (w przypadku przekroczenia granicy kryterium dochodowego) do zweryfikowania w każdym przypadku wysokości przekroczenia progu dochodowego w proporcji do przysługujących rodzinie świadczeń.

Świadczenia w takiej sytuacji są wypłacane w wysokości różnicy między przysługującą kwotą świadczeń stanowiącą łączną kwotę zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, a wysokością dochodu rodziny lub osoby uczącej się otrzymywanego ponad kryterium dochodowe, czyli w wysokości pomniejszonej o kwotę, o jaką dochód rodziny przekroczył aktualnie obowiązującą kwotę uprawniającą daną rodzinę lub osobę uczącą się do zasiłku rodzinnego pomnożoną przez liczbę osób w danej rodzinie.

Organ orzekający w sprawie powinien ustalić, o jaką kwotę łączny dochód członków rodziny przekroczył kwotę stanowiącą wielokrotność kryterium dochodowego, ustalaną w zależności od liczby osób w rodzinie.

Aby zasada „złotówka za złotówkę” mogła zostać zastosowana przez organ, kwota przekroczenia nie może być wyższa niż suma otrzymywanych świadczeń. Wyrównanie jest wypłacane, gdy jego wysokość jest wyższa lub równa 20,00 zł.

Tabela 22: Wypłacane zasiłki rodzinne z dodatkami w 2024 roku

L.p.	Liczba rodzin	Rodzaj świadczeń	Liczba przyznanych świadczeń	Wydatki na świadczenia
1.	128	Zasiłki rodzinne	3432	394 477,48 zł
2.	128	Dodatki do zasiłków rodzinnych	2370	231 349,77 zł
3.	128	Zasiłki rodzinne i dodatki łącznie	5802	625 827,25 zł

Analizując dokumenty, które znajdują się w posiadaniu Ośrodka z lat wcześniejszych należy stwierdzić, że liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych systematycznie maleje, co zostało zobrazowane w poniższej tabeli.

Tabela 23: Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych w latach 2017 – 2024

Rok	Liczba rodzin
2017	442

2018	425
2019	368
2020	228
2021	241
2022	194
2023	161
2024	128

Spadek liczby rodzin korzystających z pomocy w postaci zasiłków rodzinnych i dodatków może być związany m.in.: z polepszeniem sytuacji materialnej rodzin, wyjazdami zagranicznymi rodzin, a także ze spadkiem poziomu diety w Polsce.

7.4 Świadczenia opiekuńcze i zasiłki dla opiekuna

Świadczeniami opiekuńczymi, o których stanowi rozdział 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych są: zasiłek pielęgnacyjny oraz świadczenie pielęgnacyjne. Do dnia 1 stycznia 2024 r. funkcjonowało jeszcze świadczenie w postaci specjalnego zasiłku opiekuńczego, jednak zostało ono usunięte z ustawy o świadczeniach rodzinnych; w zamian ustawodawca wprowadził nowe świadczenie uregulowane przez ustawę o świadczeniu wspierającym (świadczenie wspierające wypłacane jest przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych dlatego w niniejszym sprawozdaniu nie jest omawiane, gdyż BOPS nie przyznaje tego świadczenia):

1. **Zasiłek pielęgnacyjny** przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek ten przysługuje:
 - niepełnosprawnemu dziecku,
 - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
 - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21. roku życia,
 - osobie, która ukończyła 75 lat.

Wysokość zasiłku opiekuńczego wynosi 215,84 zł miesięcznie.

2. **Świadczenie pielęgnacyjne** przyznaje się:

- matce albo ojcu,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- rodzinie zastępczej, osobie prowadzącej rodzinny dom dziecka, dyrektorowi placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektorowi regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej albo dyrektorowi interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego,
- innym osobom, na których (na podstawie przepisów Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego) ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli sprawują opiekę nad osobą w wieku do ukończenia 18. roku życia legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje tylko wówczas, jeśli opiekunowie nie podejmują lub rezygnują z pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą z orzeczeniem o niepełnosprawności.

W 2024 roku wysokość świadczenia pielęgnacyjnego wynosiła 2 988,00 zł miesięcznie.

3. **Nowe świadczenie pielęgnacyjne** wprowadzone zostało 1 stycznia 2024 roku w wyniku wejścia w życie ustawy z dnia 7 lipca 2023 roku o świadczeniu wspierającym.

Świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach mogą otrzymać osoby, które sprawują opiekę nad osobami z niepełnosprawnościami w wieku do ukończenia 18. roku życia.

Zmienione przepisy rozszerzyły krąg osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego, który od 2024 roku obejmuje następujących opiekunów:

- matkę albo ojca,
- inne osoby, na których ciąży obowiązek alimentacyjny zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego,
- opiekuna faktycznego dziecka,
- rodzinę zastępczą, osobę prowadzącą rodzinny dom dziecka, dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektora regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej, albo dyrektora interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Jedną z najistotniejszych zmian w zakresie świadczenia pielęgnacyjnego jest możliwość łączenia aktywności zawodowej, bez żadnych ograniczeń, z pobieraniem świadczenia pielęgnacyjnego.

Wysokość świadczenia pielęgnacyjnego w 2024 roku nie uległa zmianie (2 988,00 zł miesięcznie), jednakże od 1 stycznia 2025 roku wynosić będzie 3 287,00 zł miesięcznie.

4. **Specjalny zasiłek opiekuńczy** jako jeden z rodzajów świadczeń opiekuńczych uregulowany był do dnia 31 grudnia 2023 roku w art. 16a ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Od 1 stycznia 2024 roku po wejściu w życie ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym, przepis ten utracił moc obowiązującą. Oznacza to, że od tej daty specjalny zasiłek opiekuńczy nie będzie już przyznawany. Jednakże na podstawie przepisów przejściowych zasiłek ten będzie mógł być przyznawany także po 1 stycznia 2024 r. na zasadzie zachowania do niego praw nabytych, na warunkach obowiązujących do 31 grudnia 2023 r., jednak nie dłużej niż do końca okresu, na który prawo do zasiłku zostało przyznane.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługiwał osobom, na których – według przepisów Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego – ciąży obowiązek alimentacyjny (np. krewni w linii prostej i rodzeństwo), oraz małżonkom w celu sprawowania stałej opieki nad osobą z orzeczonym stopniem niepełnosprawności, jeżeli:

- nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, lub
- rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Wysokość specjalnego zasiłku opiekuńczego wynosi 620,00 zł miesięcznie.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty kryterium dochodowego wynoszącego 764,00 zł netto.

5. **Zasiłek dla opiekuna** jest świadczeniem powstałym w wyniku realizacji wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013 roku, sygn. akt: K 27/13.

Zasiłek dla opiekuna dotyczy osób opiekujących się dorosłymi osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności, którzy z dniem 1 lipca 2013 roku utracili prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej świadczenie pielęgnacyjne.

Wysokość zasiłku dla opiekuna wynosi 620,00 zł miesięcznie.

Prawo do zasiłku dla opiekuna ustalone jest na czas nieoznaczony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony.

Tabela 24: Dane liczbowe świadczeń rodzinnych wypłaconych w 2024 roku

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
1.	Zasiłki pielęgnacyjne	243	2973	641 692,00 zł
2.	Świadczenia pielęgnacyjne	86	1073	3 220 246,00 zł
3.	Nowe świadczenie pielęgnacyjne	X	129	403 284,00 zł
4.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	X	10	5 600,00 zł
5.	Zasiłki dla opiekuna	2	24	14 880,00 zł
	Razem:	331	4070	3 882 418,00 zł

Zauważyć można porównując dane z okresów wcześniejszych, wzrost liczby świadczeń i wydatków dotyczących zasiłków pielęgnacyjnych i świadczeń pielęgnacyjnych, przy jednoczesnym spadku liczby rodzin uprawnionych do tych świadczeń (w 2023 roku rodzin pobierających zasiłki pielęgnacyjne było 267, zaś świadczenia pielęgnacyjne – 85).

W porównaniu do 2023 roku nie zmieniła się liczba rodzin i wypłaconych świadczeń w postaci zasiłku dla opiekuna. Spadła natomiast liczba świadczeń dotyczących specjalnego zasiłku opiekuńczego – co jednak jest spowodowane uchYLENIEM od 1 stycznia 2024 roku tego świadczenia.

7.5 Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. becikowe) jest świadczeniem przysługującym z tytułu urodzenia się żywego dziecka. Przyznawane jest matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1 922,00 zł.

Wysokość świadczenia wynosi 1 000,00 zł na jedno dziecko.

W 2024 roku Brzeski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim wypłacił jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka dla 32 rodzin w łącznej wysokości 32 000,00 zł (w roku 2021 – 51 rodzin, w 2022 – 46 rodzin, w 2023 – 37 rodzin).

7.6 Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje podmiotom wymienionym w art. 17c ust. 1 i 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych, niezależnie od dochodu, którym urodziło się dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego.

Wysokość świadczenia wynosi 1 000,00 zł miesięcznie.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

- a) 52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka,
- b) 65 tygodni – w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci,
- c) 67 tygodni – w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci,
- d) 69 tygodni – w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci,
- e) 71 tygodni – w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

Wniosek o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego musi być złożony w terminie do trzech miesięcy od dnia urodzenia lub przysposobienia dziecka.

W roku 2024 świadczenie rodzicielskie pobrało 19 rodzin, zaś liczba świadczeń wyniosła 220 w łącznej wysokości 198 101,00 zł (w roku 2021 były to 41 rodziny, w roku 2022 – 32 rodziny, zaś w roku 2023 – 39 rodzin).

7.7 Świadczenie „Za Życiem”

Świadczenie „Za Życiem” zostało wprowadzone ustawą z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Przepisy ustawy mają na celu udzielanie wsparcia kobietom w ciąży i ich rodzinom, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży z powikłaniami, w sytuacji niepowodzeń położniczych, a także dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, powstałe w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Z tytułu urodzenia się żywego dziecka, przyznaje się na to dziecko, jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000,00 zł.

W 2024 roku w Brzeskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim **nie przyznano tej formy wsparcia.**

Podsumowując charakterystykę przyznawanych świadczeń rodzinnych w 2024 roku, należy w tym miejscu zaznaczyć, że w okresie od stycznia do grudnia 2024 r. zostały odzyskane nienależnie pobrane świadczenia rodzinne w łącznej wysokości 21 211,58 zł, w tym:

- na zasiłek pielęgnacyjny (4 osoby) w łącznej kwocie 2 805,92 zł,
- na świadczenie pielęgnacyjne (1 osoba) w łącznej kwocie 14 361,66 zł,
- na specjalny zasiłek opiekuńczy (1 osoba) w łącznej kwocie 3 740,00 zł,
- na świadczenia rodzinne (1 osoba), w tym zasiłek rodzinny – 135,00 zł, dojazd – 69,00 zł, rozpoczęcie roku – 100,00 zł, w łącznej kwocie 304,00 zł.

8. Projekty i programy realizowane przez Ośrodek

8.1 Realizacja programu „Czyste powietrze”

Program „Czyste powietrze” jest pierwszą ogólnopolską inicjatywą walki ze smogiem, realizowaną przez Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W jego ramach można przeprowadzić termomodernizację budynków, np. wykonać termoizolację, wymienić stolarkę okienną lub drzwiową na bardziej energooszczędną. Z dofinansowania można skorzystać w celu wymiany starych, wysokoemisyjnych kotłów węglowych na ekologiczne źródła energii, np. pompy ciepła, instalację fotowoltaiczną, kolektory słoneczne czy wykonanie instalacji centralnego ogrzewania i inne.

Zgodnie z przepisem art. 411 ust. 10g ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska, na gminy został nałożony obowiązek wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego dla potrzeb uczestnictwa w programie „Czyste powietrze”. Do ustalenia wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu, stosuje się przepisy ustawy o świadczeniach rodzinnych (art. 411 ust. 10i u.p.o.ś.).

Zaświadczenia wydawane są przez Brzeski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim po uprzednim złożeniu wniosku. Ośrodek w wykonywaniu tego zadania współpracuje z Urzędem Miejskim w Brześciu Kujawskim.

W 2024 roku do Brzeskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim wpłynęło łącznie 120 wniosków o wydanie zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego dla potrzeb uczestnictwa w programie „Czyste powietrze”.

Pozostawiono 8 wniosków bez rozpatrzenia, natomiast Ośrodek wydał 112 zaświadczeń (w roku 2022 wydano 22 zaświadczenia, zaś w roku 2023 – 71 zaświadczeń).

8.2 Realizacja programu wieloletniego SENIOR+ (moduł II) – zapewnienie funkcjonowania Klubu Senior+ „Seniorita”

Klub Senior+ „Seniorita” utworzony został w wyniku realizacji programu wieloletniego SENIOR+ we wrześniu 2019 roku i jest zlokalizowany w Brześciu Kujawskim przy ulicy Krakowskiej 14. Klub Senior+ jest ośrodkiem wsparcia, który działa w strukturach Brzeskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i dysponuje 50 miejscami.

W roku 2024 w ramach zadania realizowanego na podstawie Programu „Senior+” na lata 2021-2025 Edycja 2025 w oparciu o Porozumienie Nr 13/2024/K zawarte między Wojewodą Kujawsko-Pomorskim a Gminą Brześć Kujawski zostało zapewnione wsparcie seniorom w wieku 60+ poprzez umożliwienie korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywizacji.

Całkowity koszt realizacji zadania w 2024 roku wynosił: 272 562,60 zł, z czego:

- środki własne stanowiły kwotę 175 362,60 zł,
- środki z dotacji stanowiły kwotę 97 200,00 zł.

Poszczególne rodzaje działań, które były prowadzone w Klubie Senior+ „Seniorita” były skierowane do wszystkich uczestników Klubu, czyli do **50 seniorów – jednak średnia liczba seniorów biorących udział w poszczególnych zajęciach wyniosła 37** (frekwencja uzależniona jest od zainteresowania poszczególną tematyką działań). Największą popularnością cieszyły się działania sportowo-rekreacyjne oraz aktywizująco społecznie.

8.3 Realizacja programu wieloletniego SENIOR+ (moduł II) – zapewnienie funkcjonowania Klubu Senior+ „Pałacowe zacisze”

Klub Senior+ „Pałacowe zacisze” utworzony został w wyniku realizacji programu wieloletniego SENIOR+ i jest zlokalizowany w Więńcu przy ulicy Jodłowej 3/8. Klub Senior+ jest ośrodkiem wsparcia, który działa w strukturach Brzeskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i dysponuje 10 miejscami.

W roku 2024 w ramach zadania realizowanego na podstawie Programu „Senior+” na lata 2021-2025 Edycja 2024 w oparciu o Porozumienie Nr 14/2024/K zawarte między Wojewodą Kujawsko-Pomorskim a Gminą Brześć Kujawski zostało zapewnione wsparcie seniorom w wieku 60+ poprzez umożliwienie korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywizacji.

Całkowity koszt realizacji zadania w 2024 roku wynosił: 170 310,91 zł, z czego:

- środki własne stanowiły kwotę 150 870,91 zł,
- środki z dotacji stanowiły kwotę 19 440,00 zł.

Poszczególne rodzaje działań, które były prowadzone w Klubie Senior+ „Pałacowe zacisze” były skierowane do wszystkich uczestników Klubu, czyli do **10 seniorów – jednak średnia liczba**

seniorów biorących udział w poszczególnych zajęciach wyniosła 8 (frekwencja uzależniona jest od zainteresowania poszczególną tematyką działań). Największą popularnością cieszyły się działania sportowo-rekreacyjne oraz aktywizująco społecznie.

8.4 Realizacja programu wieloletniego SENIOR+ (moduł II) – zapewnienie funkcjonowania Klubu Senior+ „Stacja Brzezie”

Klub Senior+ „Stacja Brzezie” utworzony został w wyniku realizacji programu wieloletniego SENIOR+ i jest zlokalizowany w Brześciu pod adresem Brzezie 63. Klub Senior+ jest ośrodkiem wsparcia, który działa w strukturach Brzeskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i dysponuje 20 miejscami.

W roku 2024 w ramach zadania realizowanego na podstawie Programu „Senior+” na lata 2021-2025 Edycja 2024 w oparciu o Porozumienie Nr 15/2024/K zawarte między Wojewodą Kujawsko-Pomorskim a Gminą Brześć Kujawski zostało zapewnione wsparcie seniorom w wieku 60+ poprzez umożliwienie korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywizacji.

Całkowity koszt realizacji zadania w 2024 roku wynosił: 197 518,97 zł, z czego:

- środki własne stanowiły kwotę 156 238,97 zł,
- środki z dotacji stanowiły kwotę 41 280,00 zł.

Poszczególne rodzaje działań, które były prowadzone w Klubie Senior+ „Stacja Brzezie” były skierowane do wszystkich uczestników Klubu, czyli do **20 seniorów – jednak średnia liczba osób biorących udział w poszczególnych zajęciach wyniosła 17** (frekwencja uzależniona jest od zainteresowania poszczególną tematyką działań). Największą popularnością cieszyły się działania sportowo-rekreacyjne oraz aktywizująco społecznie.

Wykaz działań realizowanych we wszystkich Klubach Senior+:

- warsztaty kreatywne z terapeutą zajęciowym,
- zajęcia sportowe (nordic walking, gimnastyka),
- warsztaty edukacyjne: hortiterapia, kąpiele leśne, ekokosmetyki i zdrowe odżywianie,
- warsztaty taneczne,
- udział w wydarzeniach kulturalnych (spektakle, musicale, koncerty, balet, kabarety),
- wyjazdy do kina oraz na kręgle,

- spotkania integracyjne,
- spotkania okolicznościowe,
- wycieczki,
- wolontariat.

Tabela 25: Dane liczbowe dotyczące funkcjonowania Klubów Senior+ na terenie Gminy Brześć Kujawski

Klub Senior+	Liczba miejsc	Średnia liczba osób biorących udział w zajęciach	Koszt realizacji zadania w 2024 roku
Klub Senior+ „Seniorita” w Brześciu Kujawskim	50	37	272 562,60 zł, z czego: środki własne stanowiły kwotę: 175 362,60 zł środki z dotacji stanowiły kwotę: 97 200,00 zł
Klub Senior+ „Pałacowe zacisze” w Wieńcu	10	8	170 310,91 zł, z czego: środki własne stanowiły kwotę: 150 870,91 zł, środki z dotacji stanowiły kwotę: 19 440,00 zł.
Klub Senior+ „Stacja Brzezina” w Brzezi	20	17	197 518,97 zł, z czego: środki własne stanowiły kwotę: 156 238,97 zł, środki z dotacji stanowiły kwotę: 41 280,00 zł

8.5 Realizacja programu „Opieka wytchnieniowa”

Celem Programu „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2024 w Gminie Brześć Kujawski było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami dorosłymi ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniem równoważnym.

W roku 2024 realizowano Program w ramach Modułu II, czyli świadczenia usługi opieki wytchnieniowej jako rozszerzenia usług opiekuńczych w ramach pobytu całodobowego w placówce zapewniającej całodobową opiekę, o której mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

W 2024 roku przeprowadzonych zostało V naborów w ramach Programu „Opieki wytchnieniowej”.

Z tej formy wsparcia skorzystały **3 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności**.

Usługa 14-dniowego pobytu świadczona była w Domu Seniora „Pod Topolami” w Piotrkowie Kujawskim.

Łączny koszt pobytu wyniósł 12 000,00 zł.

Należy zaznaczyć, że pomoc w postaci opieki wytchnieniowej była bezpłatna dla Uczestników Programu.

Koszty realizacji programu „Opieka wytchnieniowa” w 2024 roku kształtowały się następująco:

- całkowita wartość projektu: 31 975,40 zł,
- kwota dofinansowania 12 000,00 zł,
- wkład własny: 19 975,40 zł.

8.6 Realizacja programu „Gmina przyjazna Seniorom”

Program „Gmina przyjazna Seniorom” skierowany jest do osób w wieku 60+, którzy zamieszkują na terenie Gminy Brześć Kujawski.

Celem programu jest podniesienie poziomu aktywności oraz zwiększenie możliwości zaspokojenia potrzeb Seniorów, a także kształtowanie pozytywnego wizerunku osób starszych w społeczeństwie poprzez tworzenie i rozwijanie katalogu ulg i zniżek dla Seniorów zaoferowanych przez Partnerów, którzy wyrażą chęć przystąpienia do Programu, oraz pozyskiwanie Partnerów.

Realizacja celów Programu odbywa się poprzez kontynuację umowy partnerstwa do „Ogólnopolskiej Karty Seniora”, której organizatorem jest Stowarzyszenie MANKO z siedzibą w Krakowie oraz koordynację ulg zaproponowanych przez lokalnych Partnerów.

W roku 2024 wydano **69 Kart Seniora** dla mieszkańców Gminy Brześć Kujawski. Za przynależność do programu „Karta Seniora” poniesiono wydatek na składkę w kwocie 4 305,00 zł.

Stowarzyszenie MANKO w ramach podpisanego Porozumienia regularnie przesyła czasopismo dla Seniorów pod nazwą „Głos Seniora”.

8.7 Realizacja programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”

Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” skierowany jest do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które potrzebują wsparcia w codziennych czynnościach. Dodatkowo usługa asystenta to szansa na samodzielne i aktywne życie. W roku 2024 usługami asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością objęto **9 osób**, w tym:

- a) **8 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności**,
- b) **1 osobę – dziecko w wieku do ukończenia 16 roku życia**.

Łączna liczba godzin przyznanych usług asystencji osobistej wynosiła 3125, w tym:

- 480 godzin dla osoby z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną,
- 2302 godziny dla osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- 343 godziny dla dziecka w wieku do ukończenia 16 roku życia.

Liczba asystentów osób niepełnosprawnych, którzy świadczyli usługi asystencji wynosiła 8 osób, w tym:

- 7 asystentów wykonujących usługę asystencji osobistej dla jednej osoby z niepełnosprawnością,
- 1 asystent wykonujący usługę asystencji osobistej dla więcej niż jednej osoby.

Całkowita wartość projektu w roku 2024 wyniosła 149 808,11 zł, w tym:

- a) kwota dofinansowania stanowiła 139 942,01 zł,
- b) wkład własny – 9 866,10 zł.

8.8 Realizacja projektu „Rozwój usług społecznych”

Od 2022 roku Brzeski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim realizuje projekt „Rozwój Usług Społecznych” w Gminie Brześć Kujawski współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem głównym projektu jest wzrost dostępności usług społecznych na terenie gminy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. W ramach realizacji projektu utworzone i włączone w ramach struktury BOPS w Brześciu Kujawskim zostały dwie placówki:

1. **Świetlica Integracyjno-Terapeutyczna dla Dzieci i Młodzieży**, w której zatrudnionych jest **5 terapeutów integracji sensorycznej** i **1 terapeuta wsparcia logopedycznego** oraz kierownik świetlicy i opiekun przewozu.

W 2024 roku z zajęć w Świetlicy Integracyjno – Terapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży łącznie korzystało 54 uczestników w wieku od 3 do 24 lat.

W okresie od stycznia 2024 r. do czerwca 2024r. w zajęciach terapeutycznych uczestniczyło 48 osób,
w tym:

- **27 uczestników** w wymiarze 1 godziny tygodniowo w ramach indywidualnego wsparcia logopedycznego oraz 1 godzinę tygodniowo w ramach indywidualnej terapii integracji sensorycznej,
- **21 uczestników** w wymiarze 2 godzin tygodniowo w ramach indywidualnej terapii integracji sensorycznej.

Miesięczny wymiar godzin dla uczestnika Świetlicy wynosił łącznie 8 godzin terapii, decyzją rodzica indywidualnie ustalano zakres zajęć terapii.

5 terapeutów integracji sensorycznej w w/w okresie przeprowadziło łącznie 1680 godzin zajęć.

1 terapeuta wsparcia logopedycznego przeprowadził łącznie 720 godzin zajęć.

Łącznie przeprowadzono **2400 godzin terapii.**

W okresie od września 2024 r. do grudnia 2024 r. w zajęciach terapeutycznych uczestniczyło 49 osób :

- **30 uczestników** w wymiarze 1 godziny tygodniowo w ramach indywidualnego wsparcia logopedycznego,
- **19 uczestników** w wymiarze 2 godzin tygodniowo w ramach indywidualnej terapii integracji sensorycznej.

Miesięczny wymiar godzin dla uczestnika Świetlicy wynosił łącznie 8 godzin terapii, decyzją rodzica indywidualnie ustalano zakres zajęć terapii.

5 terapeutów integracji sensorycznej w w/w okresie przeprowadziło łącznie 910 godzin zajęć.

3 terapeutów wsparcia logopedycznego przeprowadził łącznie 390 godzin zajęć.

Łącznie przeprowadzono **1300 godzin terapii.**

W 2024 roku odbywały się cyklicznie spotkania każdego miesiąca. Były to imprezy kulturalne, rekreacyjne i towarzyskie. Celem tych spotkań było przygotowanie dzieci i młodzieży do pełnienia odpowiednich ról, akceptowanie i stwarzanie osobom z niepełnosprawnością warunków do uczestnictwa w korzystnym, motywującym i stymulującym możliwości środowisku, co przyczynia się do ich aktywnego udziału w różnych dziedzinach życia.

Świetlica Integracyjno-Terapeutyczna dla Dzieci i Młodzieży to specjalistyczna placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością uczęszczającej do przedszkoli i szkół z terenu gminy Brześć Kujawski świadcząca indywidualną terapię integracji sensorycznej, wsparcia logopedycznego oraz zajęcia w grupach integracji społecznej, czyli promowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu jako czynnika wychowawczego, integrującego i motywującego do wspólnej pracy na rzecz własnego środowiska i pozytywnej relacji między dziećmi i dorosłymi. Działalność Świetlicy Integracyjno-Terapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży, działającej przy Brzeskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim, w roku 2024 objęła między innymi następujące spotkania integracyjne:

- spotkanie integracyjne „Topienie Marzanny i powitanie wiosny” – 21.03.2024 r.,
- spotkanie integracyjne „Dzień Ziemi” oraz sadzenie drzew – 30.04.2024 r.,
- spotkanie integracyjne „Dzień Dziecka” – warsztaty w BCKiH Wahadło oraz piknik na placu przy BOPS – 07.06.2024 r.,

- zabawy integracyjne w plenerze prowadzone przez terapeutę zajęciowego – 24.09.2024 r.,
- zajęcia integracyjne w Świetlicy „Dzień osób z niepełnosprawnością” – 03.12.2024 r.,
- spotkanie świąteczne w lokalu „Sonata” (spotkanie z Mikołajem, wręczenie upominków uczestnikom, poczęstunek, gry i zabawy prowadzone przez animatora) – 17.12.2025 r.

2. Klub Samopomocy dla osób starszych:

odgrywa znaczącą rolę ośrodka życia kulturalnego, oświatowego, towarzyskiego i rekreacyjnego dla osób starszych. Jego celem jest stworzenie warunków do przyjemnego spędzania czasu i aktywności oraz rozwijania zainteresowań. Klub jest doskonałym miejscem dla osób zainteresowanych nawiązywaniem bądź podtrzymywaniem kontaktów towarzyskich, a pomagając w tworzeniu więzi społecznych przeciwdziała osamotnieniu, poczuciu pustki i nudy.

Klub Samopomocy dla osób starszych zapewnia 80 miejsc dla osób aktywnie spędzających czas, dzielących się codziennymi radościami i smutkami. W Klubie zatrudniony jest terapeuta zajęciowy, kierownik Klubu Samopomocy oraz kierowca obsługujący dowóz dzieci i młodzieży do Świetlicy Integracyjno-Terapeutycznej i osoby starsze do Klubu Samopomocy.

Wykaz działań realizowanych w Klubie:

- warsztaty kreatywne z terapeutą zajęciowym,
- zajęcia sportowe (gimnastyka),
- spotkania integracyjne,
- spotkania okolicznościowe.

Klub Samopomocy dla osób starszych działał do 30 września 2023 r. w ramach projektu „Rozwój Usług Społecznych” w gminie Brześć Kujawski i z tych źródeł jego działalność była finansowana. Natomiast od 1 października 2023 r. działalność Klubu Samopomocy finansowana jest ze środków własnych Gminy Brześć Kujawski.

Na utrzymanie Klubu Samopomocy w roku 2024 wydatkowano kwotę **129 491,90 zł.**

9. Pozostała działalność

9.1 Pomoc dla obywateli Ukrainy

W związku sytuacją na terytorium Ukrainy, Brzeski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim w roku 2024 realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Celem zadań Ośrodka wynikających z przedmiotowej ustawy było udzielenie wsparcia i pomoc w zapewnieniu warunków bytowych obywatelom Ukrainy, którzy przybyli w okresie od 24 lutego 2022 roku na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi, i którzy deklarują pozostanie na terytorium Polski.

W roku 2024 w ramach pomocy udzielanej przez Ośrodek obywatelom Ukrainy zrealizowano:

- wypłaty następujących świadczeń rodzinnych:
 - a) **zasilki rodzinne:**
liczba świadczeń: 54; kwota świadczeń: 6 290,00 zł,
 - b) **dodatki do zasilków rodzinnych:**
liczba świadczeń: 12; kwota świadczeń: 2 316,00 zł,
 - c) **zasilki pielęgnacyjne:**
liczba świadczeń: 6, kwota świadczeń: 1 295,00 zł,
 - d) **nowe świadczenie pielęgnacyjne:**
liczba świadczeń: 6, kwota świadczeń: 17 928,00 zł,
 - e) **świadczenie rodzicielskie:**
liczba świadczeń: 26, kwota świadczeń: 24 162,00 zł,łącznie na świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy wydatkowano kwotę: 53 991,00 zł,
- wypłatę jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka w kwocie 2 000,00 zł;
liczba świadczeń: 2,
- wypłaty świadczeń rodzicielskich w kwocie 24 161,50 zł; liczba świadczeń: 26,
- wypłatę świadczenia jednorazowego 300+ dla obywateli Ukrainy w kwocie 300,00 zł dla 1 osoby,
- dożywianie dzieci pochodzących z Ukrainy w szkole: 1 dziecko w wieku szkolnym wydatkując na ten cel kwotę 1 160,00 zł (dotacja),
- **stypendium szkolne:**

- a) w okresie od stycznia do czerwca 2024 roku stypendium szkolne otrzymało 3 uczniów pochodzących z Ukrainy; kwota wydatków wyniosła 2 271,80 zł,
- b) w okresie od września do grudnia 2024 roku stypendium szkolne otrzymało 3 uczniów pochodzących z Ukrainy; kwota wydatków wyniosła 2 083,20 zł,
- żaden obywatel Ukrainy w roku 2024 nie ubiegał się o przyznanie zasiłku szkolnego.

9.2 Wynagrodzenie za sprawowanie opieki

Jest to wynagrodzenie należne opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania opieki będące świadczeniem pieniężnym przyznawanym w ramach pomocy społecznej. Zgodnie z art. 53a ustawy o pomocy społecznej wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd.

Jest to zadanie zlecone administracji rządowej realizowane przez gminę – środki na to świadczenie zapewnia budżet Państwa.

W 2024 roku wynagrodzenie opiekuna prawnego z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd wypłacono 3 osobom (przy liczbie świadczeń wynoszącej 32, zaś kwocie świadczeń – 26 237,00 zł).

9.3 Dodatki dla rodzin

1. **Dodatek gazowy**, czyli refundacja kwoty odpowiadającej podatkowi VAT wynikającej z opłaconej faktury dokumentującej dostarczenie paliw gazowych od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 30 czerwca 2024 r. do odbiorcy paliw gazowych:

jest to dodatek dla odbiorców w gospodarstwach domowych, które ogrzewane są gazem, realizowany na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2022 roku o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu.

Osoby uprawnione do przyznania takiego dodatku mogły ubiegać się o refundację podatku VAT opłaconego od zużytego paliwa gazowego. Refundacja podatku VAT obowiązuje za okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. oraz od dnia 1 stycznia 2024 r. do 30 czerwca 2024 r. Można się o nią było ubiegać po otrzymaniu i opłaceniu pierwszej faktury za paliwo gazowe. Refundacji podlega VAT od paliw gazowych, tj. gaz ziemny wysokometanowy lub zaazotowany, w tym skroplony gaz ziemny oraz propan-butan

lub inne rodzaje gazu palnego, dostarczane za pomocą sieci gazowej, a także biogaz rolniczy (art. 3 pkt 3a ustawy – Prawo energetyczne). O refundację podatku VAT mogły się ubiegać osoby, które używają paliw gazowych do celów grzewczych i poniosły koszty zakupu tego paliwa. Wnioskodawcą jest zatem osoba, która faktycznie poniosła koszty wynikające z faktury i zawarła umowę sprzedaży paliw gazowych.

Prawo do refundacji przysługiwało pod warunkiem spełnienia przez gospodarstwo domowe kryterium dochodowego wynoszącego:

- 2 100,00 zł dla jednoosobowego gospodarstwa domowego,
- 1 500,00 zł na osobę w przypadku gospodarstwa wieloosobowego.

2. **Dodatek węglowy:**

jest to świadczenie wprowadzone ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 roku o dodatku węglowym. Dodatek węglowy przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym w przypadku, gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane paliwami stałymi, wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków.

Wnioski o wypłatę dodatku węglowego składane były do dnia 30 listopada 2022 roku.

3. **Bon energetyczny:**

jest to jednorazowe świadczenie realizowane na podstawie ustawy z dnia 23 maja 2024 roku o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy bon energetyczny jest świadczeniem pieniężnym przysługującym jednorazowo gospodarstwu domowemu jednoosobowemu, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu (w rozumieniu przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych) nie przekraczała kwoty 2 500,00 zł, oraz gospodarstwu domowemu wieloosobowemu, w którym wysokość przeciętnego dochodu za 2023 r. na osobę nie przekraczała kwoty 1 700,00 zł.

4. Dodatek osłonowy:

jest to świadczenie realizowane na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 2021 roku o dodatku osłonowym; celem tego świadczenia było zniwelowanie kosztów energii, gazu i żywności dla mniej zamożnych gospodarstw domowych.

Wypłata dodatku osłonowego odbywała się na wniosek złożony przez osobę do tego uprawnioną, po weryfikacji dokonywanej przez pracowników BOPS w Brześciu Kujawskim.

Szczegółowe dane dotyczące liczby osób i rodzin składających wnioski o przyznanie któregoś z powyższych dodatków wraz z kwotą wypłaconych świadczeń znajdują się w poniższej tabeli.

Tabela 26: Dane dotyczące dodatków dla rodzin

Rodzaj dodatku	Liczba rodzin ubiegających się o dodatek	Liczba osób, którym przyznano świadczenia	Łączna kwota świadczeń	Liczba rodzin, którym odmówiono świadczenia
Dodatek gazowy	18	15	12 226,72 zł	7
Dodatek węglowy	1	1	3 000,00 zł	0
Bon energetyczny	988	869	316 050,36 zł	111
Dodatek osłonowy	999	873	312 791,49 zł	115

10. Podsumowanie – potrzeby w zakresie pomocy społecznej

Analiza realizowanych przez Brzeski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim zadań przedstawionych w niniejszym sprawozdaniu za 2024 rok pozwala określić potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Podstawowym problemem, który z roku na rok się pogłębia jest zjawisko starzenia się społeczeństwa. Aby lepiej zobrazować ten problem, warto posłużyć się danymi dotyczącymi stanu ludności z terenu Gminy Brześć Kujawski z kilku ostatnich lat opracowanymi przez Główny Urząd Statystyczny.

Tabela 27: Liczba osób w wieku poprodukcyjnym wraz z ogólną liczbą ludności Gminy Brześć Kujawski w latach 2019-2023

Rok	Ogólna liczba ludności Gminy Brześć Kujawski wg stanu na 31 grudnia	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym, w tym:	
		liczba kobiet	liczba mężczyzn
2024	10 921	bd.*	bd.*
2023	11 004	1586	838
2022	11 045	1554	812
2021	11 042	1549	785
2020	11 076	1576	760
2019	11 442	1564	746

*bd. – brak danych

Na podstawie danych zawartych w powyższej tabeli widać wyraźnie wzrost liczby kobiet i mężczyzn w wieku poprodukcyjnym (z drobnym wyjątkiem pomiędzy rokiem 2020 a 2021, kiedy nastąpił spadek liczby kobiet), przy jednoczesnym spadku ogólnej liczby ludności z terenu Gminy Brześć Kujawski.

Tak zarysowany obraz lokalnego społeczeństwa pozwala na stwierdzenie, że ważną potrzebą w zakresie pomocy społecznej na najbliższe lata będzie zapewnienie pomocy osobom tego wymagającym (rozwój usług opiekuńczych) oraz dalsze aktywizowanie osób starszych (Kluby Senior+, Klub Samopomocy, różne wydarzenia skierowane do seniorów, itp.) celem jak najdłuższego aktywnego utrzymania tych osób w środowisku zamieszkania z uwagi na wysokie koszty ponoszone przez gminę za pobyt w domach pomocy społecznej.

Konieczne jest ponadto zabezpieczenie środków finansowych na szkolenia pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny. Obowiązek organizacji szkoleń dla tych grup zawodowych wynika z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Poza wyżej wskazanymi potrzebami, w najbliższych latach konieczne będzie:

- kontynuowanie realizacji programów rządowych w ramach pozyskanych środków (Asystent Osobisty osoby z niepełnosprawnością, Opieka Wytechnieniowa, Program „Senior+”),
- kontynuowanie realizacji programów ogólnopolskich: „Gmina przyjazna seniorom” oraz „Ogólnopolska Karta Seniora”,
- zwiększenie środków finansowych na zadania z zakresu pomocy społecznej w związku ze wzrostem odpłatności różnych usług, np. usług opiekuńczych, pobytu w domach pomocy społecznej czy pobytu w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- dalsze doskonalenie sprawności funkcjonowania Ośrodka Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim poprzez ewentualne zmiany struktury organizacyjnej w zależności od aktualnych potrzeb i zadań zleconych przez samorządy terytorialne i administrację rządową oraz wyodrębnienie działów specjalizujących się w danej dziedzinie wraz z wykwalifikowaną kadrą kierowniczą i merytoryczną,
- zwiększanie środków budżetowych Ośrodka, w szczególności w związku ze wzrostem poziomu wynagrodzeń pracowników,
- wspieranie kadry kierowniczej Ośrodka w zakresie przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu i obciążeniu psychicznemu związanych z wykonywanymi zadaniami,
- rozważenie możliwości utworzenia podmiotu ekonomii społecznej i/lub przedsiębiorstw społecznych, które mogłyby realizować usługi społeczne w oparciu o ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, np. klubu integracji międzypokoleniowej,
- rozważenie możliwości utworzenia na terenie Gminy Brześć Kujawski jadalni dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialno-bytowej, w szczególności dla osób starszych oraz dla osób z niepełnosprawnością,
- rozważenie możliwości utworzenia ogrzewalni dla osób bezdomnych,
- rozważenie możliwości utworzenia ośrodka opiekuńczego dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, chorobami psychicznymi, somatycznymi, itp. o charakterze uniwersalnym, zapewniającego całodobową opiekę w okresie oczekiwania na przyznanie przez aparat

Państwa specjalistycznej opieki w formie pobytu w domu pomocy społecznej lub w zakładzie opiekuńczo-leczniczym,

- zwiększenie zasobów mieszkań komunalnych i socjalnych na terenie Gminy Brześć Kujawski,
- utworzenie mieszkań treningowych i wspomagających.

11. Spis tabel i wykresów

Tabele:

1. **Tabela 1:** Struktura zrealizowanych wydatków w podziale szczegółowej klasyfikacji budżetowej;
2. **Tabela 2:** Struktura wykorzystanych dotacji celowych na zadania zlecone i własne w podziale szczegółowej klasyfikacji budżetowej;
3. **Tabela 3:** Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną;
4. **Tabela 4:** Liczba rodzin korzystających ze wsparcia Ośrodka za okres 2019 – 2024;
5. **Tabela 5:** Szczegółowe przedstawienie liczby rodzin i osób korzystających ze wsparcia Ośrodka z uwzględnieniem powodu przyznania pomocy;
6. **Tabela 6:** Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2024 r.;
7. **Tabela 7:** Liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń – zasiłki stałe;
8. **Tabela 8:** Liczba osób i rodzin korzystających z zasiłków okresowych;
9. **Tabela 9:** Liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń – zasiłki celowe, zasiłki celowe specjalne i zdarzenia losowe;
10. **Tabela 10:** Liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń – schronienie;
11. **Tabela 11:** Liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń – „Posiłek w szkole i w domu”;
12. **Tabela 12:** Szczegółowe informacje dotyczące realizacji posiłku w szkole i w domu;
13. **Tabela 13:** Liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń – usługi opiekuńcze;
14. **Tabela 14:** Liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń – specjalistyczne usługi opiekuńcze;
15. **Tabela 15:** Liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń – pobyt w domu pomocy społecznej;
16. **Tabela 16:** Liczba osób i rodzin korzystających z Karty Dużej Rodziny;
17. **Tabela 17:** Liczba osób i rodzin korzystających z Pomocy Żywnościowej w ramach PFEPEŻ 2021-2027;
18. **Tabela 18:** Udzielone świadczenia w formie stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych w 2024 roku;
19. **Tabela 19:** Liczba wypłaconych świadczeń wychowawczych;
20. **Tabela 20:** Liczba świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego za rok 2024;
21. **Tabela 21:** Informacje na temat liczby dłużników alimentacyjnych oraz podjętych działań wobec dłużników alimentacyjnych w 2024 roku;
22. **Tabela 22:** Wypłacane zasiłki rodzinne z dodatkami w 2024 roku;
23. **Tabela 23:** Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych w latach 2017 – 2024;

- 24. **Tabela 24:** Dane liczbowe świadczeń rodzinnych wypłaconych w 2024 roku;
- 25. **Tabela 25:** Dane liczbowe dotyczące funkcjonowania Klubów Seniora na terenie Gminy Brześć Kujawski;
- 26. **Tabela 26:** Dane dotyczące dodatków dla rodzin;
- 27. **Tabela 27:** Liczba osób w wieku poprodukcyjnym wraz z ogólną liczbą ludności Gminy Brześć Kujawski w latach 2019-2023.

Wykresy:

- 1. **Wykres 1:** Liczba rodzin i osób korzystających ze wsparcia Ośrodka w latach 2019-2024,
- 2. **Wykres 2:** Liczba osób zarejestrowanych jako bezrobotni w latach 2020-2024.

*Żup. BURMISTRZA
Brześcia Kujawskiego
mgr Dariusz Legendowski
Dyrektor
Brzeskiego Ośrodka Pomocy Społecznej*

